

Research Paper

Issues and Challenges of Local Journalism in Iran: Evidence from Content Analysis and Journalistic Elites Zahra Karimi¹, Abbas Ghanbari Baghestan²

Received: Jan. 6, 2026; Accepted: Jan. 31, 2026

Abstract:

Local media are considered among the most significant indicators of development, as they play critical roles analogous to those of national media in informing, raising awareness, and monitoring power at the local level. The purpose of this study is to investigate the main issues and challenges of Iran's local media and press. To achieve this, both quantitative content analysis and qualitative research methods were employed. In the quantitative content analysis, aimed at obtaining an initial description of the content, a single issue from 21 local newspapers across the country was purposefully selected. All 721 media items (units of analysis) published on these local media were analyzed using a researcher-developed coding scheme. In the qualitative method, in-depth interviews were conducted with eight local journalists. Based on the findings from these interviews, the most critical issues and topics in local journalism were identified. The quantitative results indicate that, of a total of 721 media items, 538 were "news-informational" and 183 were "non-news" (advertisements/announcements). While only 146 items were "original" content produced by the media outlets themselves, 213 other "news items" lacked any cited source. The majority of "news-informational" content was published in the form of pure "news" or descriptive "reports." Furthermore, 61.2% of the news items were "event-driven" and primarily structured in the "inverted pyramid" style. In terms of orientation, over 80% of "news items" exhibited a "concordant" or "neutral" stance, largely reflecting the news or statements of local officials. Additionally, out of a total of 335 news items "accompanied by photos," only 17 featured professional "captions." Based on the qualitative findings of the research, the issues and challenges of the local

¹ Postgraduate Student, Department of Communication, Faculty of Social Sciences, University of Tehran (UT).

Zahra.karimi.184@ut.ac.ir

² Associate Professor at the Department of Communication, Faculty of Social Sciences, University of Tehran (UT). Corresponding Author .Ghanbari.abbas@ut.ac.ir

journalism can be categorized into six main themes: “Political Dependency and the Challenge of Interaction with Local Officials”, “Financial and Economic Challenges”, “Technological Transformations and the Lagging Behind of the Local Press”, “Professional Weaknesses of Local Journalism”, “Legal and Civil Issues,” and “Competitive Advantages of Local Press,” along with 20 sub themes. The synthesis of this research suggests that local journalism in Iran, despite its advantages and potential, is in a paradoxical and declining state, both in terms of content and in facing a multitude of surrounding challenges. Only symbolic capital has contributed to their preservation and survival in a state of “agony.”

Keywords: Local Journalism, Development, Local Pluralism, Symbolic Capital, Lagging Status.

Introduction

Local journalism, as one of the fundamental pillars of any society’s communication system, plays a crucial role in representing local community issues, strengthening citizen participation, enhancing the accountability of local institutions, and fostering social capital. In many countries, local media acts as a communication bridge between the public and local governance structures, facilitating balanced development and communicative transparency.

In Iran, the issue of local journalism has always been a point of focus. Local media, even during certain critical historical junctures, has played a critical role alongside national media in significant cultural, political, social, and even international developments. The study of the status of local journalism in the country is of great importance from two key perspectives. First, the quantitative growth of local media and press has led to the emergence of a large number of outlets across the country. Today, according to the official statistics from the National Comprehensive Media Portal (affiliated with the Ministry of Culture and Islamic Guidance), over 15,721 publications are registered and published nationwide.

On the other hand, structural transformations in Iran’s media system-including the proliferation of digital media and social networks, media centralism, weak media economics, shifts in news consumption patterns, and institutional and professional limitations-have subjected local media to multi-layered challenges. Some of these challenges fundamentally impact the very nature, professional activities, and function of these media outlets.

Second, from a developmental standpoint, Iran’s cultural, linguistic, ethnic, and geographical diversity necessitates that local journalism functions not only as an agent

of national cohesion and unity but also as a reflector of each region's specific issues—serving as a platform for local voices to be heard, strengthening indigenous identities, and managing social conflicts. Nevertheless, despite its historical background and inherent potential, local journalism in Iran currently exists in a fragile and problematic state, which has rarely been subject to systematic scrutiny. Under these circumstances, the identification and categorization of the issues and topics pertinent to local journalism in Iran emerge as both a scientific and a policy necessity.

Without a precise understanding of the challenges, capacities, and prevailing trends in this domain, it will be impossible to design effective interventions, redefine the role of local media, and leverage their potential in the process of local development and communicative governance.

Accordingly, the main objective of this research is the systematic identification of the issues and challenges concerning local journalism in Iran and the provision of a clear picture of the operational status and function of these media outlets nationwide, thereby paving the way for media policy-making, professional regeneration, and the strengthening of the public mandate of local media.

Research Objectives

Based on the problem statement presented above, the primary goal of this research is, firstly, to obtain a descriptive picture of the content of local newspapers, and secondly, to “identify the issues and challenges of local journalism in Iran”. To achieve these goals, this study was guided by the following research questions:

Main Research Questions

1. What types of content do local newspapers publish in terms of subject matter?
2. What is their professional approach (in terms of journalistic style, news format, photos and captions, news direction, sources of the news, etc.)?
3. What are the most significant issues and challenges facing local newspapers from the perspective of expert local journalists?

Research Methodology

This research employed a combination of quantitative content analysis and a qualitative approach. In the quantitative content analysis, and based on the definition by Bernard Berelson (1952), a number of local media across the country were purposively selected with the aim of achieving a descriptive image of local media content. These were then analyzed using a researcher-developed coding scheme. The

statistical population for this research was a “single issue” from 21 local newspapers published during the time frame of March 2024 to April 2024. All 21 single issues were studied in full, identifying a total of 721 “news items”, all of which were analyzed by census. The unit of analysis in this research was the “news item”.

Table 1: Names of the 21 Selected Local Newspapers in This Study

Row	Media Name	Frequency	Row	Media Name	Frequency
1	<i>Nisf-e Jahan</i> (Isfahan)	76	12	<i>Asr-e Qalam</i> (Chaharmahal and Bakhtiari)	21
2	<i>Zayandeh Roud</i> (Isfahan)	36	13	<i>Samengan</i> (Anar)	13
3	<i>Bashir</i> (Mazandaran)	48	14	<i>Asr-e Karoun</i> (Khuzestan)	25
4	<i>Ettehad-e Jonoub</i> (Bushehr)	31	15	<i>Farhang-e Jonoub</i> (Khuzestan)	49
5	<i>Peyk-e Ilam</i> (Ilam)	17	16	<i>Iman</i> (Ilam)	16
6	<i>Qalaqiran</i> (Ilam)	8	17	<i>Kerman Emrouz</i> (Kerman)	33
7	<i>Ilam Khabar</i> (Ilam)	35	18	<i>Ayeneh Rafsanjan</i> (Rafsanjan)	41
8	<i>Ettela'at-e Malayer</i> (Malayer)	18	19	<i>Mirkan</i> (Ilam)	9
9	<i>Payam-e Semnan</i> (Semnan)	89	20	<i>Farhang-e Malayer</i> (Malayer)	65
10	<i>Salderan</i> (Chaharmahal and Bakhtiari)	26	21	<i>Tali'eh Omid-e Malayer</i> (Malayer)	40
11	<i>Didban-e Zagros</i> (Chaharmahal and Bakhtiari)	25		Total Items	721

The coding scheme was developed based on the research literature, the study’s objective, the research questions, and a pilot study involving 20% of the 721 identified news items in the statistical population. To ensure the study’s validity and reliability, the coding scheme was validated in terms of content by two professors of communication at the University of Tehran. Furthermore, the intercoder reliability, based on a pilot study (coding 30 news items in two different time periods) for four key variables, was at an acceptable level (above 0.7). Finally, all 721 items were coded according to this scheme and analyzed using SPSS software.

The qualitative research method was used to identify the main issues and challenges in local journalism. This involved the use of in-depth interviews with eight local journalists in a specialized focus group panel. Qualitative research is an interpretive, multi-tradition research process that seeks to understand a social or human problem. In this method, the researcher studies the subject in its real and natural setting, builds a comprehensive and complex picture (to understand the multi-layered dimensions of

the issue), analyzes concepts and terms, and reports the detailed perspectives of the subjects/individuals under study (Creswell, J. W, 1998).

In selecting individuals for the in-depth interviews, efforts were made to ensure coverage of the country's geographical breadth and its demographic, ethnic, cultural, and religious diversity. The mechanism of "Intensity Sampling" was used to identify participants, ensuring that each had over 10 years of professional journalistic experience at the local and provincial levels. All interviews were fully recorded and transcribed, and their outputs were validated using the techniques of "Researcher Self-Reflexivity" and "Member Checking." Finally, the data derived from these interviews were categorized using the "Thematic Analysis" technique, and the results were presented in the form of 6 main themes and 23 sub-themes.

Research Findings

Results of the Quantitative Content Analysis

As mentioned in the methodology section, out of the 21 selected "single issues" of local newspapers studied in this research, 721 "news items" were identified. The majority of these items were of an "Informational/News" nature, with a frequency of 538. "Non-News – Official Announcements/Advertisements" (frequency: 136) and "Non-News – Commercial/Marketing Advertisements" (frequency: 47) ranked next.

The formats most frequently used in the examined publications were "Report" (frequency: 429), "Note – Editorial/Op-Ed" (frequency: 43), and "News" (frequency: 44). Out of the 721 items reviewed, a "Source" was cited in 320 items but was absent in 213 cases. Among the items where a source was cited, the sources were, in descending order: "Cited from Other Media" (frequency: 151), "Produced In-House by the Media Outlet" (frequency: 146), and "Public Relations of Organizations" (frequency: 23).

Regarding content orientation, 448 of the 721 examined items were "Event-Oriented," and 90 were "Process-Oriented." In fact, 62.1% of the content published in the selected local newspapers was related to "event-driven programs," including formal special programs, commemorative events, etc. The dominant news-writing style was the "Inverted Pyramid" (frequency: 318), followed by the "Historical/Narrative Style with a Lead" (frequency: 119) and the "Listing/Cataloging" (frequency: 40). The remaining cases fell into other styles such as listing, narrative, and so forth.

In 373 items, only a "Headline" was used, while in 165 cases, "Other Headline Components" (subheads, kickers, etc.) were utilized. The direction of most published content was found to be "Aligned and Positive" (frequency: 228), followed by "Neutral"

(frequency: 144), “Negative and Oppositional” (frequency: 99), and “Ambiguous and Equivocal” (frequency: 7). Furthermore, the focus of the majority of published content (frequency: 297) was on the “Opinions of Official Authorities.” “Purely News Items” (frequency: 88) and “Critical Analysis by the Media Outlet” (frequency: 74) ranked next. Out of the 721 published items, 335 included an Image, and 386 were “Without Image.” Among the 335 items with photos, only 17 included a “Caption,” while 318 Lacked a Caption.” The majority of photo subjects were “Provincial Subjects” (frequency: 166), followed by “National Subjects” (frequency: 61) and “International Subjects” (frequency: 4). The most common type of Image used in the examined publications was “Decorative” (frequency: 120), with “spontaneity” (frequency: 119) and “Archival” (frequency: 95) photographs ranking next.

Results of the Qualitative Research Section

As detailed in the methodology section, the qualitative research method also was employed to identify the issues and challenges of local journalism in Iran. This involved conducting in-depth interviews within specialized focus groups with eight local journalists, each possessing over 10 years of professional journalistic experience in their respective provinces.

The geographical distribution of these participants was as follows: Hadi Khaniki (Tehran Province), Feyzollah Piri (Kurdistan Province), Ebrahim Fakhar (Khuzestan Province), Ehsan Maktabi (Golestan Province), Gholamreza Baniasadi (Razavi Khorasan Province), Zakieh Salimi (Kerman Province), Mohammad Ali Ghasemzadeh (Yazd Province), and Morad Tahernia (Hamadan Province). All these individuals also had a history of managerial roles within the editorial hierarchy of local newspapers in their provinces of activity.

Following the specialized panels, the interview transcripts were generated and verified by the participants. The data were then coded using the Thematic Analysis method, categorized, and integrated in several stages to finally extract the overarching theme of the research. To ensure the credibility and dependability of the findings, in addition to adhering to precise coding procedures, intra-method triangulation and two-researcher review were utilized. The final findings of this research encompass 6 Themes (Main Themes) and 23 Sub-Themes (Sub-categories), derived from the synthesis and integration of the preliminary findings from the interviews. These 6 organizing themes address the main research questions under the general concept of “The Issues and

Challenges of Local Journalism,” thereby describing local journalism from the perspective of experts in the field.

Table No. 2: The Main Issues and Challenges of Local Journalism in Iran

No.	Main Theme	Sub-Categories
1	Political Dependency and the Challenge of Interaction with Local Officials	Political dependency of local media
		local Officials pressure and the emergence of self-censorship
		Political Neutrality challenge
2	Financial and Economic Challenges	Low circulation and the local newspapers' irregular publication
		Income shortage and the staff's insecure job
3	Technological Transformations and the Lagging Behind of the Local Press	Development of modern technologies and the new media emergence
		Loss of authority of local media due to emergence of new media
		Formation of an active audience
4	Professional Weaknesses of Local Journalism	Centralism (Tehranization) and the death of local journalism
		Limitation of the Editorial board
		Lack of motivation among journalists
		Lack of specialization and overcoming the superficial content in local journalism
		The lack of familiarity with professional ethics
5	Legal and Civil Issues	Judicial challenges and the absence of a press jury
		Lack of civil society and media institutions
6	Competitive Advantages of the Local Press	Direct interaction with local officials
		Highlighting local issues and agenda
		Strengthen social solidarity and social interaction
		Love of work and professionalism as symbolic capital
		Local pluralism and the formation of local citizen journalists

Summary and Conclusion

The findings derived from the quantitative content analysis provide a relatively clear picture of the dominant patterns of content production, methods of news processing, and professional orientation of these local newspapers.

Firstly, from the perspective of content nature and type, there is a distinct prevalence of “News and Informational” materials (538 items). This indicates that the local press

primarily continues to fulfill the role of a news transmitter and shows less inclination toward producing analytical, interpretive, and issue-driven content. In terms of media material production, only 146 items were specifically “Produced In-House by the Media Outlet.” This research reveals that a significant portion of the content published in local newspapers is either “Quoted from Other Media” or published as “Lacking a Source.” The high frequency of items without source citation (213 cases) signifies a weakness in professional transparency and journalistic standards. Furthermore, the high reliance on republication and secondary sources underscores the limited capacity for original content generation within local editorial teams.

In the dimension of news nature, the dominance of “Event-Oriented” content (62.1 percent) demonstrates that the local press focuses on covering official programs, ceremonies, and events. In contrast, the marginal share of “Process-Oriented” content (12.5 percent) suggests inadequate attention to the continuous follow-up of issues, root-cause analysis of local problems, and the narration of long-term developments. This pattern reduces local journalism to a reactive, occasion-based medium.

From the viewpoint of news-writing style and headline structure, the supremacy of the “Inverted Pyramid” style indicates that classic news writing patterns remain the prevailing framework for news production, and innovation in news narration is limited. The scarce use of narrative, feature, and analytical styles, as well as the reliance on using *only* a “Headline” in the majority of content, reveals a weakness in content engagement and an insufficient focus on modern headline techniques and text structuring. The extremely limited use of subheadings further exacerbates this structural deficiency.

Regarding the content’s direction and perspective, the prevalence of an “Aligned and Positive” approach, followed by a “Neutral and Informational” one, suggests that the local press largely adopts a conservative stance. The high centrality of “Opinions of Official Authorities” compared to the limited share of “Critical Analysis by the Media Outlet Itself” indicates that these media, rather than playing the role of a local watchdog, critic, or advocate, primarily reflect official and institutional viewpoints. The very weak presence of public opinion further highlights the distance between these media and the local community.

In the realm of photography and visual elements, over half of the items lack photos, and in those that do contain photos, the absence of a photo caption is observed as a serious professional weakness. Although local subjects are prevalent in the photographs, which aligns with the local nature of the media outlets, the dominance of decorative, archival, and

non-interpretive photos indicates that the image is rarely utilized as a newsworthy and meaning-generating element, serving a decorative function.

In the area of qualitative research results, and based on the issues and challenges identified, this study's findings demonstrate that local journalism in Iran is situated in a paradoxical and multilayered condition; a situation that, on the one hand, faces an accumulation of political, economic, technological, professional, and legal challenges, while on the other hand, still possesses capacities and advantages that could transform it into an influential institution for local development, strengthening civil society, and enhancing social solidarity.

In the political dimension, the factional and partisan dependencies of a segment of the local press, coupled with the variable threshold of tolerance among officials and the difficulty of raising criticism, have undermined media independence, in some cases leading journalists toward self-censorship. Nevertheless, the experience of direct interaction between the local press and officials indicates that these media are still capable of acting as an informal yet effective mechanism for local power accountability, particularly when they insist upon political neutrality and professional advocacy or demand-making.

From an economic perspective, low circulation, scarcity of financial resources, inadequate subsidies, and the precarious job future of employees pose a serious threat to the survival of the local press. The continuation of this situation not only leads to the attrition of professional staff and a decline in content quality but also paves the way for the weakening of these media outlets' social role at the local level. Economic challenges have effectively fueled many other problems, including professional weakness, lack of motivation, and political dependencies.

In the technological domain, the inability of the local press to adapt to new media and shifting audience tastes has resulted in a decline in their authority (referential status) and influence. The lag in technical fields, multimedia integration, staff training, and the utilization of modern tools has deepened the gap between the local press and the new generation of audiences, making competition difficult against digital media, especially the emerging phenomenon of "citizen journalists."

Centralism, or what so called "Tehranization", represent another fundamental threat to local journalism, which, by undermining local identity and neglecting the issues of the local lifeworld (*Zist-Jahan-e Mahalli*), leads to audience decline and even the "death of local journalism." This trend, alongside professional weaknesses such as small editorial teams, lack of specialization, absence of audience assessment, irregular publication,

disregard for professional ethics, and the dominance of low-value content, has reproduced a cycle of diminishing public trust.

Simultaneously, this study also indicates that the local press still possesses significant competitive advantages: proximity to people's daily lives, the capacity for in-depth coverage of local issues, local authority, the ability for direct interaction with the community and officials, playing a role in solving native issues, preserving local language and identity, reflecting local and regional concerns, and strengthening social solidarity. However, what has made the survival of these media possible until today has been primarily symbolic capital such as the dedication, hope, and professional commitment of local journalists; symbolic capital that has, to some extent, filled the vacuum left by institutional and structural support.

Ultimately, it can be stated that the future of local journalism in Iran is not predetermined; rather, it requires a simultaneous set of reforms and changes: easing local political pressures, strengthening economic independence, investing in training and technology, confronting centralism, elevating professional and ethical standards, and forming supportive civil and media institutions. Only under such conditions can the local press overcome its current fragile state and once again play a vital, influential, and agenda-setting role in the public and local sphere.

Bibliography

- Äzari, H., Montazer Ghaem, M., & Bagheri, S. (2021). *Lifestyle journalism in Iran: A quantitative and qualitative content analysis of news websites*. Quarterly Journal of Cultural and Communication Studies. (In Persian)
- Badii, N., & Ghondi, H. (2004). *Modern Journalism*. Tehran: Allameh Tabataba'i University. (In Persian)
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: Sage. (In Persian)
- Farraghi, M. (2009). *Principles of Reporting in the Press*. Tehran: Allameh Tabataba'i University. (In Persian)
- Farraghi, M., & Mohammad Hosseini, A. (2019). *The Place of Development Journalism in Local Press*. Quarterly Journal of Society, Culture and Media, 55. (In Persian)
- Farraghi, M., & Mousavi, N. (2012). *The Status of Professional Journalism and Development*. Social Sciences Quarterly, 60, 194. (In Persian)
- Franklin, B. (2006). *Local Journalism and Local Media: Making the Local News*. London: Routledge.
- Ghasemi, F. (2016). *History of the Iranian Press*. Tehran: Sanieh Publications. (In Persian)
- Habermas, J. (1989). *The Structural Transformation of the Public Sphere*. Cambridge: Polity Press.

- Karimi, Z., Entezami, H., & Mahaki, A. (2018). *The Position of Local Journalism from the Perspective of Experts and Specialists in the Field*. Resaneh (Media Journal). (In Persian)
- Khaniki, H. (2022). *The Idea of Progress and New Transformations in Iranian Society*. Tehran: Ney Publishing. (In Persian)
- McQuail, D. (2010). *McQuail's Mass Communication Theory* (6th ed.). London: Sage.
- Mehdizadeh, M. (2010). *Media Theories: Mainstream Thoughts and Critical Perspectives*. Tehran: Hamshahri Publishing. (In Persian)
- Nielsen, R. K. (2015). *Local Journalism: The Decline of Newspapers and the Rise of Digital Media*. London: I.B. Tauris.
- Sajjadi, N., & Ghanbari Baghestan, A. (2023). *Crisis Communication: A Study of News Coverage of Natural Disasters*. Quarterly Journal of Society, Culture and Media. (In Persian)
- Servaes, J. (2008). *Communication for Development and Social Change*. London: Sage.
- Severin, W. J., & Tankard, J. W. (2013). *Communication Theories*. Tehran: University of Tehran Press. (In Persian)
- Shokrkhah, Y. (2013). *News*. Tehran: Center for Media Studies and Research. (In Persian)
- Tavakoli, A. (2010). *Advanced News Writing Made Simple*. Tehran: Sanieh Publications. (In Persian)

مقاله پژوهشی

نظام مسائل و موضوعات رسانه‌ها و مطبوعات محلی در ایران

زهرا کریمی^۱، عباس قنبری باغستان^۲

تاریخ دریافت: ۱۶/۱۰/۰۴، تاریخ تایید: ۱۱/۱۱/۰۴

چکیده

رسانه‌ها و مطبوعات محلی یکی از مهمترین شاخص‌های توسعه یافتگی محسوب می‌شوند چراکه آنها همسو با رسانه‌های ملی، نقش و کارکردهای مشابهی را زمینه اطلاع‌رسانی، آگاهی بخشی و نظارت بر قدرت در سطوح محلی ایفاء می‌کنند. هدف این پژوهش احصاء نظام مسائل و موضوعات مطبوعات محلی کشور است. برای رسیدن به این هدف، از دو روش تحلیل محتوای کمی و روش تحقیق کیفی استفاده شده است. در روش تحلیل محتوای کمی با هدف بدست آوردن توصیف اولیه از محتوای آنها، یک «تک شماره» از ۲۱ روزنامه محلی از سراسر کشور به صورت هدفمند انتخاب شده و تمامی ۷۲۱ مطلب رسانه‌ای (واحد تحلیل) آنها به صورت سرشماری با استفاده از کدنامه محقق ساخته مورد تحلیل قرار گرفته‌اند. در روش کیفی نیز با هشت نفر از روزنامه‌نگاران محلی در کشور گفتگوی عمیق صورت گرفته و براساس یافته‌های آن، مهمترین مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی احصاء شده است. نتایج کمی نشان می‌دهد که از مجموع ۷۲۱ مطلب رسانه‌ای، ۵۲۸ مطلب ماهیت «خبری-اطلاع رسانی» و ۱۸۳ مطلب رسانه‌ای ماهیت «غیر خبری» (تبلیغات/آگهی) داشته‌اند. درحالی که تنها ۱۴۶ مطلب «تولیدی» خود این رسانه‌ها بوده، در ۲۱۳ «مطلب خبری» دیگر، هیچ منبعی ذکر نشده است. عمده مطالب «خبری-اطلاع رسانی» در قالب «خبر» محض یا «گزارش» توصیفی منتشر شده‌اند. همچنین ۶۱٫۲٪ مطالب خبری «رویدادمدار» بوده و عمدتاً در قالب «سبک هرم وارونه» تنظیم شده‌اند. به لحاظ جهت‌گیری، بیش از ۸۰٪ «مطالب خبری» دارای جهت‌گیری «همسو» یا «خنثی» بوده‌اند که عمدتاً بازتاب اخبار یا سخنان مقامات رسمی محلی بوده‌اند. همچنین از مجموع ۳۳۵ مطلب خبری «دارای عکس»، تنها ۱۷ مورد دارای «شرح عکس» حرفه‌ای بوده است. براساس نتایج کیفی تحقیق نیز می‌توان نظام مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی را در ۶ مقوله اصلی شامل «وابستگی سیاسی و چالش تعامل با مسئولان محلی»، «چالش‌های مالی و اقتصادی»، «تحولات فناورانه و پس‌افتادگی مطبوعات محلی»، «ضعف حرفه‌ای روزنامه‌نگاری محلی»، «مسائل حقوقی و مدنی» و «مزیت‌های رقابتی مطبوعات محلی» همراه با ۲۰ مفهوم پایه دسته‌بندی کرد. برآیند این تحقیق حاکی از آن است که روزنامه‌نگاری محلی در ایران به رغم مزایا و ظرفیت‌های آن، هم به لحاظ محتوایی و هم به لحاظ مواجهه با انباشتی از چالش‌های پیرامونی در وضعیتی پارادوکسیکال و رو به «افول» قرار دارند که تنها سرمایه‌های نمادین باعث حفظ و بقاء آنها در حالت «احتضار» شده‌اند.

کلیدواژه: روزنامه‌نگاری محلی، توسعه، تکثیرگرایی محلی، سرمایه نمادین، پس‌افتادگی

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد گروه ارتباطات، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران؛ zahra.karimi.184@ut.ac.ir

^۲ دانشیار گروه علوم ارتباطات دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران (نویسنده مسئول)

Ghanbari.abbas@ut.ac.ir

مقدمه و بیان مساله

روزنامه‌نگاری محلی به‌عنوان یکی از ارکان اساسی نظام ارتباطی هر جامعه، نقشی تعیین‌کننده در بازنمایی مسائل مربوط به جوامع محلی، تقویت مشارکت شهروندی، افزایش پاسخ‌گویی نهادهای محلی و شکل‌گیری سرمایه اجتماعی ایفا می‌کند. در بسیاری از کشورها، رسانه‌های محلی به‌مثابه پل ارتباطی میان مردم و ساختارهای حکمرانی محلی عمل کرده و زمینه‌ساز توسعه متوازن و نیز شفافیت ارتباطی شده‌اند.

در ایران نیز موضوع روزنامه‌نگاری محلی همواره مورد توجه بوده و رسانه‌های محلی حتی در برخی برهه‌های مهم تاریخی پایه‌پای رسانه‌های ملی در تحولات مهم فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و حتی بین‌المللی نقش ایفا کرده است.

مطالعه وضعیت روزنامه‌نگاری محلی در کشور از دو جنبه بسیار حائز اهمیت است. اول اینکه از یک طرف توسعه کمی رسانه‌ها و مطبوعات محلی باعث ظهور تعداد زیادی رسانه و مطبوعه در اقصی نقاط کشور شده و امروزه براساس آمار رسمی سامانه جامع رسانه‌های کشور (وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) شاهد ثبت و انتشار بیش از ۱۵ هزار و ۷۲۱ مطبوعه در سراسر کشور هستیم و از سوی دیگر، تحولات ساختاری در نظام رسانه‌ای ایران، گسترش رسانه‌های دیجیتال و شبکه‌های اجتماعی، تمرکزگرایی رسانه‌ای، ضعف اقتصاد رسانه، تغییر الگوهای مصرف خبری و نیز محدودیت‌های نهادی و حرفه‌ای، باعث شده است که رسانه‌های محلی با چالش‌هایی چندلایه‌ای مواجه شوند که برخی از این چالش‌ها اساساً ماهیت این رسانه‌ها، فعالیت‌های حرفه‌ای آنها و حتی کارکرد آنها را تحت تاثیر قرار داده است.

دوم اینکه به لحاظ توسعه‌ای، تنوع فرهنگی، زبانی، قومی و جغرافیایی ایران ایجاب می‌کند که روزنامه‌نگاری محلی نه‌تنها به عنوان عاملان انسجام بخش و وحدت بخش ملی، بلکه بازتاب‌دهنده مسائل خاص هر منطقه و به‌مثابه بستری برای شنیده‌شدن صداهای محلی، تقویت هویت‌های بومی و مدیریت تعارضات اجتماعی نیز عمل کنند.

با این حال روزنامه‌نگاری محلی در ایران با وجود پیشینه تاریخی و ظرفیت‌های بالقوه، در وضعیت شکننده و مسئله‌مندی قرار دارد که کمتر به‌صورت نظام‌مند مورد واکاوی قرار گرفته است. در چنین شرایطی، احصاء و دسته‌بندی مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی در ایران به‌عنوان یک ضرورت علمی و سیاستی مطرح می‌شود. بدون شناخت دقیق چالش‌ها، ظرفیت‌ها و

روندهای حاکم بر این حوزه، امکان طراحی مداخلات مؤثر، بازتعریف نقش رسانه‌های محلی و بهره‌گیری از آن‌ها در فرآیند توسعه محلی و حکمرانی ارتباطی فراهم نخواهد شد.

براین اساس، مساله اصلی این پژوهش شناسایی نظام‌مند مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی در ایران و ارائه تصویری روشن از وضعیت فعالیت و کارکرد این رسانه‌ها در کشور است تا براساس آن بتوان زمینه را برای سیاست‌گذاری رسانه‌ای، بازآفرینی حرفه‌ای و تقویت کارکرد عمومی رسانه‌های محلی فراهم ساخت.

اهداف و پرسش‌های پژوهش

براساس طرح مسئله فوق، هدف اصلی این پژوهش در وهله اول به دست آوردن تصویری توصیفی از محتوای روزنامه‌های محلی و در وهله دوم «احصاء نظام مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی» است. این مطالعه برای رسیدن به اهداف فوق، براساس پرسش‌های ذیل هدایت شده است.

پرسش‌های اصلی پژوهش

- 0 روزنامه‌های محلی به لحاظ محتوایی چه نوع محتوایی را منتشر کرده اند؟
- 0 رویکرد آنها به لحاظ حرفه‌ای (سبک روزنامه نگاری، قالب خبری، دانش‌تن منبع، شرح عکس و) چگونه است؟
- 0 مهمترین مسائل و موضوعات مبتلابه روزنامه‌های محلی از منظر روزنامه نگاران خبره محلی چیست؟

مبانی نظری پژوهش

روزنامه‌نگاری محلی در چارچوب نظریه‌های «ارتباطات جمعی»، «حوزه عمومی» و «ارتباطات توسعه» قابل تبیین است. به‌طور کلی، روزنامه‌نگاری محلی به تولید و بازنمایی اخبار و روایت‌هایی اطلاق می‌شود که مستقیماً با مسائل، نیازها و هویت‌های یک جامعه جغرافیایی مشخص در ارتباطاند و مخاطبان آن شهروندان همان جامعه محلی هستند (Franklin, 2006). این نوع روزنامه‌نگاری نقش مهمی در تقویت حکمرانی محلی، افزایش پاسخ‌گویی نهادهای محلی و شکل‌گیری سرمایه اجتماعی ایفا می‌کند.

از منظر نظریه «حوزه عمومی» هابرماس، رسانه‌های محلی می‌توانند عرصه‌ای برای گفت‌وگوی عقلانی شهروندان درباره مسائل محلی فراهم آورند و زمینه‌ساز شکل‌گیری افکار عمومی محلی شوند (Habermas, 1989). در این چارچوب، افول یا تضعیف روزنامه‌نگاری محلی به معنای تضعیف حوزه عمومی در سطح محلی و کاهش مشارکت مدنی تلقی می‌شود.

در نظریه‌های ارتباطات توسعه، به‌ویژه رویکرد «توسعه مشارکتی»، رسانه‌های محلی به‌عنوان ابزار توانمندسازی اجتماعی و انتقال صداها و حاشیه‌های شناخته می‌شوند (Servaes, 2008). این رویکرد بر نقش روزنامه‌نگاری محلی در بازنمایی مسائل از پایین به بالا، افزایش احساس تعلق محلی و مشارکت شهروندان در فرآیندهای تصمیم‌گیری تأکید دارد؛ امری که در جوامع متکثر فرهنگی و جغرافیایی مانند ایران اهمیت دوچندان می‌یابد (خانگی، ۱۴۰۱).

نظریه «مسئولیت اجتماعی رسانه‌ها» نیز چارچوبی هنجاری برای تحلیل عملکرد روزنامه‌نگاری محلی فراهم می‌کند. بر اساس این نظریه، رسانه‌ها موظف‌اند میان آزادی حرفه‌ای، منافع عمومی و الزامات نهادی توازن برقرار کنند (McQuail, 2010). در سطح محلی، وابستگی اقتصادی و نهادی رسانه‌های محلی می‌تواند این توازن را برهم زده و کارکرد نظارتی و انتقادی آن‌ها را تضعیف کند.

در نهایت، نظریه‌های مرتبط با اکوسیستم رسانه‌ای و همگرایی رسانه‌ها نشان می‌دهند که روزنامه‌نگاری محلی در عصر دیجیتال با چالش‌هایی نظیر کاهش منابع مالی، تغییر الگوی مصرف خبر و رقابت با پلتفرم‌های دیجیتال مواجه است، اما هم‌زمان فرصت‌هایی برای ارتباط مستقیم‌تر با مخاطبان و بازتعریف نقش اجتماعی خود نیز در اختیار دارد (Nielsen, 2015).

با توجه به چندی‌بودن موضوع روزنامه‌نگاری در کشور، تاکنون تحقیقات و مطالعات زیادی در ارتباط با موضوع روزنامه‌نگاری محلی با هدف مطالعه ابعاد و مولفه‌های اثرگذار آن و نیز ابعاد متعدد ساختاری، حرفه‌ای، فناورانه و فرهنگی آن انجام شده است.

از اولین تحقیقاتی که در زمینه مطبوعات محلی انجام شده، پژوهشی با عنوان «روزنامه‌های محلی و اصول روزنامه‌نگاری (بررسی تطبیقی روزنامه‌های خبر، خراسان و مهد آزادی)» است. این تحقیق توسط عبدالله اسکویی در سال (۱۳۷۶) انجام شده است. این محقق به این نتیجه رسید که علیرغم اذعان بر اهمیت روزنامه‌های محلی در تسریع فرایند توسعه و رشد محلی، آنها بیشتر به اخبار غیرمحلی نظیر اخبار ورزشی پرداخته و به نقش و رسالت و وظیفه واقعی خود، که پوشش رویدادهای محلی است کوتاهی کرده‌اند.

حسن صادقی (۱۳۸۲) در پایان نامه‌ای با عنوان روزنامه‌نگاری حرفه‌ای در نشریات محلی با استفاده از روش تحلیل محتوا به بررسی ساختار ده نشریه محلی در استان‌های اصفهان، شیراز و تبریز از جنبه اصول حرفه‌ای روزنامه‌نگاری پرداخته است. نتایج تحقیق نشان داد که نشریات محلی مورد بررسی، کمتر به رسالت و وظیفه واقعی خود عمل می‌کنند و به بسیاری از مسائل و موضوعاتی که می‌توانند نقش مهمی در توسعه جوامع کمتر توسعه یافته داشته باشند، توجه چندانی نشده است.

تحقیقاتی که درباره مطبوعات محلی، مشکلات و آسیب‌های آن انجام شده، دلایل کافی پیرامون وجود آسیب در مطبوعات محلی ایران را به دست می‌دهند. در مطالعه‌ای که مرکز تحقیقات رسانه (۱۳۸۲) پیرامون آسیب‌شناسی نشریات محلی انجام داد، مشخص شد که بیشتر نشریات محلی در رعایت نکردن اصول حرفه‌ای روزنامه‌نگاری، آموزه‌های گرافیکی و چاپ، شباهت زیادی به یکدیگر دارند.

ابراهیمی (۱۳۸۲) در بررسی ویژگی‌های نیروی انسانی، امکانات مالی و فنی نشریه‌های محلی چند استان کشور، دریافت که تیراژ پایین، تأخیر در انتشار، فقر نیروی انسانی مناسب و متخصص و درج اخبار کهنه و غالباً خنثی، چاپ نامناسب، صفحه‌بندی غیرفنی، کاغذ نامرغوب و غیر استاندارد، اخبار غیر حرفه‌ای، مطالب و تیتراژهای غیر حرفه‌ای و آماتور و ... از جمله مشکلات کاستی‌های مطبوعات محلی است.

پایان نامه‌ای با عنوان «ساختار و محتوای مطبوعات استان خوزستان» توسط نورالهدی موسوی در سال (۱۳۹۱) انجام شد. پژوهشگر در پایان به این نتیجه رسیده است که حدود نیمی از مطالب نشریات خوزستان مربوط به رویدادهای سراسری است و رویدادهای استانی بعد از رویدادهای سراسری پوشش داده شده‌اند که این نشان می‌دهد مطبوعات این استان از کارکرد ساختاری و توسعه‌ای مطبوعات محلی فاصله دارند.

برآیند و جمع‌بندی این مطالعات نشان می‌دهد که مطبوعات و روزنامه‌نگاری محلی در ایران با یک الگوی نسبتاً پایدار از مسئله‌مندی ساختاری، حرفه‌ای و محتوایی مواجه‌اند؛ الگویی که از دهه ۱۳۷۰ تا زمان حاضر با وجود تغییراتی مختلفی که در سه دهه اخیر روی داده، تغییر بنیادینی نکرده است. در واقع این مطالعات تصویری همگرا از روزنامه نگاری محلی در ایران ارائه می‌دهند مبنی بر اینکه روزنامه‌نگاری محلی در ایران با ضعف در هویت حرفه‌ای، ناتوانی در بازنمایی مسائل محلی، مشکلات ساختاری و فقدان پیوند مؤثر با فرآیند توسعه محلی مواجه است.

روش پژوهش

در این پژوهش از روش «تحلیل محتوای کمی» و روش تحقیق کیفی استفاده شده است. در روش تحلیل محتوای کمی و بر مبنای تعریف برنارد برلسون، با هدف دستیابی به تصویری توصیفی از محتوای رسانه‌های محلی، تعدادی از روزنامه‌های محلی کشور به صورت هدفمند انتخاب شده و براساس کدنامه محقق ساخته تحلیل محتوا شدند. جامعه آماری این پژوهش یک «تک شماره» از ۲۱ روزنامه محلی بوده که در بازه زمانی اسفند ۱۴۰۳ تا فروردین ۱۴۰۴ منتشر شده‌اند. تمامی این ۲۱ تک شماره به صورت کامل مورد مطالعه قرار گرفته و در مجموع ۷۲۱ مطلب در آنها شناسایی شد که همگی به صورت «سرشماری» مورد تحلیل قرار گرفتند. واحد تحلیل در این پژوهش نیز «مطلب رسانه‌ای» بود.

جدول شماره ۱- نام ۲۱ روزنامه محلی منتخب در این مطالعه

ردیف	نام رسانه	فراوانی	ردیف	نام رسانه	فراوانی
۱	نصف جهان (اصفهان)	۷۶	۱۲	عصر قلم (چهارمحال و بختیاری)	۲۱
۲	زاینده رود (اصفهان)	۳۶	۱۳	سمنگان (انار)	۱۳
۳	بشیر (مازندران)	۴۸	۱۴	عصر کارون (خوزستان)	۲۵
۴	اتحاد جنوب (بوشهر)	۳۱	۱۵	فرهنگ جنوب (خوزستان)	۴۹
۵	پیک ایلام (ایلام)	۱۷	۱۶	ایمن (ایلام)	۱۶
۶	قلاقیان (ایلام)	۸	۱۷	کرمان امروز (کرمان)	۳۳
۷	عیلام خبر (ایلام)	۳۵	۱۸	آینه رفسنجان (رفسنجان)	۴۱
۸	اطلاعات ملایر (ملایر)	۱۸	۱۹	میرکان (ایلام)	۹
۹	پیام سمنان (سمنان)	۸۹	۲۰	فرهنگ ملایر (ملایر)	۶۵
۱۰	سالدان (چارمحال و بختیاری)	۲۶	۲۱	طلیحه امید ملایر (ملایر)	۴۰
۱۱	دیده بان زاگرس (چارمحال و بختیاری)	۲۵	-	جمع مطالب	۷۲۱

کدنامه باتوجه به ادبیات پژوهش، هدف پژوهش، پرسش‌های پژوهش و همچنین با مطالعه ۳۰ درصد از ۷۲۱ مطالب شناسایی شده در جامعه آماری تحقیق، توسعه و تکوین یافت. برای اطمینان از روایی و پایایی پژوهش، این کدنامه به لحاظ محتوایی مورد تایید دو تن از استادان ارتباطات دانشگاه تهران قرار گرفت. همچنین بر مبنای مطالعه پایلوت (کدگذاری ۳۰ مطلب

رسانه در دو بازه زمانی متفاوت) برای شش متغیر محتوایی، نتایج آزمون «کاپا» در سطح قابل قبولی (بالای ۰/۷) بوده است. در نهایت کلیه مطالب شامل ۷۲۱ «مطلب رسانه ای» براساس این کدنامه، کدگذاری و با استفاده از نرم افزار spss مورد تحلیل قرار گرفت.

در روش تحقیق کیفی، بر مبنای تعریف نظری یک فرایند پژوهشی فهم/ فهمیدن مبتنی بر سنت‌های متفاوت تحقیقاتی است که به دنبال کشف پدیده های اجتماعی یا انسانی است. در این روش محقق سوژه را در شرایط واقعی و طبیعی خود مطالعه می‌کند، تصویری جامع و پیچیده (برای فهم ابعاد چندگانه مسئله) از آن می‌سازد، مفاهیم و اصطلاحات را تحلیل می‌کند و جزئیات نگاه سوژه/ افراد مورد مطالعه را گزارش می‌دهد (Creswell, J. W, 1998).

در بخش روش تحقیق کیفی این پژوهش نیز با هدف احصاء نظام مسائل و چالش های روزنامه نگاری محلی، از تکنیک گفتگوی عمیق با هشت تن از روزنامه نگاران محلی در پتل های تخصصی (focus Group) استفاده شده است. در انتخاب افراد برای گفتگوی عمیق، تلاش شد تا گستره جغرافیایی کشور و تنوع جمعیتی و بافت قومی و فرهنگی و مذهبی کشور نیز مورد توجه قرار گیرد. در شناسایی افراد نیز از مکانیسم «موارد قوی» «Intensity» استفاده شده است به نحوی که هریک از آنها بالای ۱۰ سال تجربه حرفه‌ای روزنامه نگاری در سطح محلی و استانی داشته‌اند. تمامی گفتگوها به طور کامل ضبط و پیاده‌سازی شده و خروجی آنها با استفاده از تکنیک‌های «خودبازبینی محقق» و «پایش اعضاء» مورد تایید قرار گرفت. در نهایت داده‌های حاصل از این گفتگوها با استفاده از تکنیک «تحلیل مضمون» دسته‌بندی شد و نتایج آن در قالب ۶ مقوله اصلی و ۲۰ مفهوم و زیر مقوله احصاء شدند.

یافته‌های تحقیق

نتایج تحلیل محتوای کمی

همانطور که در بخش روش پژوهش به آن اشاره شد، از مجموع ۲۱ «تک‌شماره» منتخب از روزنامه‌های محلی مورد مطالعه در این پژوهش، ۷۲۱ «مطلب رسانه ای» شناسایی شده که بیشترین آنها ماهیت «خبری و اطلاع‌رسانی» با فراوانی ۵۳۸ داشته است. مطالب «غیرخبری- آگهی رسمی» با فراوانی ۱۳۶ و مطالب «غیرخبری- تبلیغاتی و بازرگانی» با فراوانی ۴۷ (مجموعه ۱۸۳ مطلب رسانه ای غیر خبری) در رتبه‌های بعدی قرار داشته‌اند.

جدول ۲. فراوانی قالب خبری و منبع ذکر شده در مطلب

قالب خبر منتشر شده	تولیدی رسانه است	به نقل از سایر رسانه‌ها است	از روابط عمومی سازمان‌ها گرفته شده	منبع خبر ذکر نشده	مطلب خبری نیست	سایر موارد	جمع
خبر	۱۰	۷	۱	۲۵	۰	۱	۴۴
گزارش	۹۳	۱۴۰	۲۰	۱۷۳	۰	۳	۴۲۹
مقاله	۴	۲	۰	۵	۰	۰	۱۱
یادداشت/ سرمقاله	۳۰	۱	۱	۱۰	۰	۱	۴۳
اینفوگرافیک	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱
لیستیکل/فیچر/ تک ستوری/چند رسانه‌ای	۸	۱	۱	۰	۰	۰	۱۰
مطلب خبری نیست (انواع آگهی)	۰	۰	۰	۰	۱۸۳	۰	۱۸۳
جمع	۱۴۶	۱۵۱	۲۳	۲۱۳	۱۸۳	۵	۷۲۱

براساس جدول شماره ۲، قالب‌های «گزارش» با فراوانی ۴۲۹، «خبر» با فراوانی ۴۴ و «یادداشت - سرمقاله» با فراوانی ۴۳ سه قالب پر استفاده در مطبوعات مورد بررسی هستند. از ۷۲۱ مطلب مورد بررسی، در ۳۲۰ مطلب منبع ذکر شده است و در ۲۱۳ مورد منبع ذکر نشده است. همچنین در مطالبی که منبع ذکر شده، مطالب به ترتیب «به نقل از سایر رسانه‌ها» با فراوانی ۱۵۱، «تولیدی خود رسانه» با فراوانی ۱۴۶ و «روابط عمومی سازمان‌ها» با فراوانی ۲۳ است.

جدول ۳. فراوانی ماهیت مطلب منتشر شده

ماهیت مطالب	فراوانی	درصد
رویداد مدار	۴۴۸	۶۲,۱
فرایند مدار	۹۰	۱۲,۵
مطلب خبری نیست	۱۸۳	۲۵,۴
جمع	۷۲۱	۱۰۰

براساس جدول شماره ۳، از ۷۲۱ مطلب مورد بررسی، ۴۴۸ مطلب «رویداد مدار» و تعداد ۹۰ مورد «فرایند مدار» بوده است. در واقع ۶۲,۱ درصد مطالب منتشر شده در روزنامه های محلی

منتخب در ارتباط با برنامه‌های «رویداد محور» از جمله ویژه برنامه‌های رسمی، برنامه‌های مناسبی و بوده است.

جدول ۴. فراوانی سبک‌های خبری و اجزای تیتر به کارگرفته شده

جمع	اجزاء تیتر		سبک خبری به کار گرفته شده در خبر
	مطلب خبری نیست	تیتر اصلی به اضافه یک روتیتر / زیرتیتر / سوتیتر / میان تیتر	
۳۱۸	۰	۸۲	هرم وارونه
۱۴	۰	۴	سبک تاریخی
۱۱۹	۰	۵۸	سبک تاریخی همراه با لید
۳	۰	۰	سبک پایان شگفت انگیز
۳	۰	۰	سبک ساعت شنی
۸	۰	۳	سبک خبر گیلاسی
۵	۰	۱	سبک وال استریت ژورنال
۱۱	۰	۴	سبک فصل بندی
۴۰	۰	۱۲	سبک فهرست نویسی
۱۷	۰	۱	سبک داستانی
۱۸۳	۱۸۳	۰	مطلب خبری نیست
۷۲۱	۱۸۳	۱۶۵	جمع

براساس جدول شماره ۴، سبک خبرنویسی «هرم وارونه» با فراوانی ۳۱۸ در صدر جدول و سبک‌های «تاریخی همراه با لید» با فراوانی ۱۱۹ و «فهرست نویسی» با فراوانی ۴۰ در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند. ۱۸۳ مطلب شناسایی شده نیز «خبری» نبوده‌اند. سایر مطالب رسانه ای در قالب دیگر در سبک‌های خبری مانند فهرست نویسی، داستانی و... منتشر شده‌اند. براساس همین جدول، در ۳۷۳ مطلب، تنها «تیتر» به کاربرده شده است و در ۱۶۵ مورد از «سایر اجزای تیتر» استفاده شده است.

جدول ۵. فراوانی جهت گیری مطالب در ارتباط با سوژه اصلی

جمع	مطلب غیر خبری	سایر موارد	تحلیلی - انتقادی خود رسانه	نظرات مردمی	نظرات مقامات رسمی	نظرات کارشناس / کارشناسان موافق یا مخالف	صرف خبری	جهت گیری کلی
۲۸۸	۰	۱۷	۳۰	۱	۲۰۴	۱۵	۲۱	همسو و مثبت
۹۹	۰	۱	۲۶	۰	۵۵	۱۵	۲	منفی - مخالف
۱۴۴	۰	۱۷	۱۴	۰	۳۸	۱۰	۶۵	خنثی و صرفا اطلاع رسانی
۷	-	۰	۴	۰	۰	۳	۰	مبهم و دو پهلو
۱۸۳	۱۸۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	مطلب خبری نیست
۷۲۱	۱۸۳	۳۵	۷۴	۱	۲۹۷	۴۳	۸۸	جمع

بر اساس جدول شماره ۵، جهت گیری بیشتر مطالب منتشر شده با فراوانی ۲۲۸ «همسو و مثبت» بوده است و بقیه به ترتیب، «خنثی» با فراوانی ۱۴۴، «منفی و مخالف» با فراوانی ۹۹ و «مبهم و دو پهلو» با فراوانی ۷ است. همچنین، محوریت بیشتر مطالب منتشر شده با فراوانی ۲۹۷، «نظرات مقامات رسمی» است. مطالب «صرفا خبری» با فراوانی ۸۸ و «تحلیل انتقادی خود رسانه» با فراوانی ۷۴ در مراتب بعدی قرار می گیرند.

جدول ۶. فراوانی سوژه عکس منتشر شده و شرح عکس

درصد	جمع	آیا عکس منتشر شده در مطلب دارای شرح عکس است		عکس به کار گرفته شده در خبر سوژه استانی / محلی است یا کشوری؟
		بله	خیر	
۴۹/۶	۱۶۶	۱۰	۱۵۶	استانی
۱۸/۲	۶۱	۴	۵۷	ملی
۳۱	۱۰۴	۲	۱۰۲	هیچ کدام
۱/۲	۴	۱	۳	بین المللی
۱۰۰	۳۳۵	۱۷	۳۱۸	جمع

*تعداد ۳۸۶ مطلب نیز «غیر خبری» یا فاقد عکس بوده است.

برمبنای جدول شماره ۶، از ۷۲۱ مطلب منتشر شده ۳۳۵ مطلب «دارای عکس» است و ۳۸۶ مطلب «بدون عکس» است. از ۳۳۵ مطلب عکس‌دار، فقط تعداد ۱۷ مورد از مطالب دارای «شرح عکس» بوده است و ۳۱۸ مطلب دیگر «فاقد شرح عکس» منتشر شده است. همچنین بیشتر سوژه‌های عکس، «سوژه استانی» با فراوانی ۱۶۶ است و «سوژه‌های ملی» با فراوانی ۶۱ و «سوژه‌های بین‌المللی» با فراوانی ۴ در مراتب بعدی قرار می‌گیرند.

جدول ۷. فراوانی نوع عکس

درصد	فراوانی	نوع عکس
۱۳,۲	۹۵	عکس غیر فوری و آرشیوی
۱۶,۶	۱۲۰	عکس‌های تزئینی
۱۶,۵	۱۱۹	عکس‌های ناگهانی
۰,۱	۱	سایر
۵۳,۵	۳۸۶	مطلب فاقد عکس است
۱۰۰	۷۲۱	جمع

براساس جدول شماره ۷، بیشترین نوع عکسی که در مطبوعات مورد بررسی استفاده شده است، عکس‌های «تزئینی» با فراوانی ۱۲۰ است و عکس‌های «ناگهانی» با فراوانی ۱۱۹ و عکس‌های «آرشیوی» با فراوانی ۹۵ در مراتب بعدی قرار می‌گیرند. تعداد ۳۸۶ مطلب نیز فاقد عکس بوده اند.

یافته‌های تحقیق روش کیفی

همانطور که در قسمت روش تحقیق بیان شد، در این پژوهش از روش تحقیق کیفی نیز برای احصاء نظام مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی استفاده شده است. در این روش، با هشت روزنامه‌نگار محلی که هرکدام بیش از ۱۰ سال سابقه فعالیت حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در استان‌های خود داشته‌اند، در قالب پنل‌های تخصصی گفتگوی عمیق صورت گرفته است. توزیع جغرافیایی این افراد به شرح ذیل بوده است: هادی خانیکی (استان تهران)، فیض‌الله پیری (استان کردستان)، ابراهیم فخار (استان خوزستان)، احسان مکتبی (استان گلستان)، غلامرضا بنی‌اسدی (استان خراسان رضوی)، زکیه سلیمی (استان کرمان)، محمدعلی قاسم‌زاده (استان یزد) و مراد

طاهرنیا(استان همدان). تمامی این افراد همچنین سابقه مدیریتی در سلسله مراتب تحریریه روزنامه محلی استان محل فعالیت خود داشته‌اند.

پس از برگزاری پنل‌های تخصصی، متن گفتگوها پیاده‌سازی و توسط مشارکت‌کنندگان تأیید شد. سپس داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون کدگذاری و در چند مرحله دسته‌بندی و تلفیق گردید تا در نهایت مضمون فراگیر پژوهش استخراج شود. برای اطمینان از اعتبار و قابلیت اعتماد یافته‌ها، علاوه بر رعایت مراحل دقیق کدگذاری، از مثلث‌سازی درون‌روشی و بازبینی دو پژوهشگر بهره گرفته شد. یافته‌های نهایی این پژوهش ۲۳ مضمون پایه (زیر مقوله) و ۶ مضمون سازمان‌دهنده (تم اصلی) را در برمی‌گیرد که از تلفیق و تجمیع یافته‌های اولیه در مصاحبه‌ها به دست آمده است. این ۶ مضمون سازمان‌دهنده ذیل مفهوم کلی «نظام مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی» به سوالات اصلی این پژوهش پاسخ می‌دهند و روزنامه‌نگاری محلی را از دید متخصصان این حوزه توصیف می‌کند.

جدول شماره ۸. نظام مسائل و موضوعات روزنامه‌نگاری محلی در ایران

ردیف	تم اصلی	مضامین پایه (زیر مقولات)
۱	وابستگی سیاسی و چالش تعامل با مسئولان محلی	وابستگی سیاسی و حزبی رسانه‌های محلی
		اعمال فشار مسئولان محلی و بروز خودسانسوری
		چالش حفظ بی‌طرفی سیاسی
۲	چالش‌های مالی و اقتصادی	تیراژ پایین و انتشار نامنظم روزنامه‌های محلی
		کمبود درآمد و آینده شغلی نامطمئن کارکنان
۳	تحولات فناورانه و پس‌افتادگی مطبوعات محلی	توسعه فناوری‌های نوین و ظهور رسانه‌های دیجیتال
		آسیب‌دیدن مرجعیت رسانه‌های محلی با روی کار آمدن رسانه‌های نوین
		شکل‌گیری مخاطب فعال و تغییر توازن قدرت به سمت مخاطب
۴	ضعف حرفه‌ای روزنامه‌نگاری محلی	مرکز گرایی (تهران‌بیزه شدن) و مرگ روزنامه‌نگاری محلی
		محدود بودن و خانوادگی بودن تحریریه‌ها
		بی‌انگیزگی روزنامه‌نگاران محلی
		فقدان تخصص و غلبه محتوای سطحی بر روزنامه‌نگاری محلی
۵	مسائل حقوقی و مدنی	عدم آشنایی با اخلاق حرفه‌ای
		چالش‌های قضایی روزنامه‌نگاران محلی و نبود هیات

ردیف	تم اصلی	مضامین پایه (زیر مقولات)
		منصفه
		فقدان نهادهای مدنی و رسانه‌های
۶	مزیت های رقابتی مطبوعات محلی	تعامل مستقیم با مسئولان محلی
		قدرت جریان سازی محلی
		تقویت همبستگی اجتماعی و ارتقاء سطح تعاملات جامعه
		عشق به کار و حرفه‌ای گری به مثابه سرمایه نمادین
		تکثرگرایی محلی و ظهور شهروند-خبرنگار محلی

وابستگی سیاسی و چالش تعامل با مسئولان محلی

وابستگی سیاسی و حزبی مطبوعات محلی: اکثر مطبوعات و رسانه های محلی به احزاب و جناح‌های مختلف سیاسی وابستگی دارند و به طور طبیعی بیشتر اخبار مربوط به آن حزب را پوشش می‌دهند؛ در نتیجه بیشتر از سوی طرفداران آن حزب مورد حمایت مادی و سیاسی قرار می‌گیرند. محمدعلی قاسم‌زاده از یزد می‌گوید: «در یزد که نگاه می‌کنم، فراخور دولتی که روی کار می‌آید، آن نگاه سیاسی که دارد، بعضی از رسانه‌ها اوج می‌گیرند و بعضی از آنها به محاق می‌روند و این نکته جالب و عجیبی نیست. دولت اصلاحات روی کار می‌آید بچه‌های با تفکر اصلاح‌طلبی با قلم آن اوج می‌گیرند و جایگاه پیدا می‌کنند. یا همچنین دولت اصول‌گرا در اینجا هم وضعیت به همین شکل است.»

اعمال فشار مسئولان محلی و بروز خودسانسوری: از آنجا که انتشار اخبار محلی در مطبوعات می‌تواند به چالش‌هایی برای مسئولین محلی منجر شود و در مواردی هزینه‌های سیاسی و اجتماعی قابل توجهی را بر آن‌ها تحمیل کند، در بسیاری از مواقع مسئولان محلی تلاش می‌کنند محدودیت‌ها و موانعی را در مسیر فعالیت رسانه‌ها ایجاد کنند. این محدودیت‌ها ممکن است به شکل‌های گوناگون بروز یابد؛ از وضع قوانین و مقررات سخت‌گیرانه گرفته تا اعمال فشارهای غیرمستقیم یا دشوارسازی دسترسی به منابع اطلاعاتی. در هر حالت، خروجی هرگونه فشار می‌تواند به «خودسانسوری» یا تعدیل محتوای منجر شود. ابراهیم فخار از خوزستان می‌گوید: «مسئولان برای طرح انتقادهای اصولی موانعی را ایجاد می‌کند. البته همکاران ما با هوشیاری و آگاهی مطالب خودشان را تنظیم می‌کنند، اما برای آن‌ها بدون هزینه نیست. مثلاً یکی از همکاران ما در مورد مسئله انتقال آب نشریه‌ای نوشت و تا مدتی به طور غیر مستقیم از کار بیکار شد و عذرش را خواستند، حتی روزنامه‌نگاری که مقالات کارشناسی شده و پخته

می‌نوشت هم دچار این مسئله شد. عده‌ای با مشکلات معیشتی و یا تهدید روبه‌رو می‌شوند و کار را رها می‌کنند یا اگر رها نکنند با مشکلاتی دیگر روبه‌رو می‌شوند».

البته باید اذعان داشت که مسئولان محلی هم در برابر نقدهایی که از سوی مطبوعات محلی مطرح می‌شود، واکنش‌های یکسانی ندارند. برخی از آن‌ها نقدها را به‌عنوان بازخوردی سازنده تلقی کرده و با ارائه توضیحات یا اقدامات اصلاحی به تعامل با رسانه می‌پردازند. در مقابل، گروهی دیگر رویکردی تدافعی در پیش می‌گیرند و یا با بی‌توجهی، از پاسخگویی طفره می‌روند. این تفاوت در برخورد، خود نشان‌دهنده جایگاه ویژه مطبوعات در شکل‌دهی به فضای تعامل میان مردم و مسئولان است. ابراهیم فخار از خوزستان در خصوص میزان نقدپذیری مسئولین بیان می‌کند: «آستانه تحمل مسئولین در دولت‌های مختلف متفاوت است. در برخی از دولت‌ها مسئولین آستانه تحمل بیشتری دارند و پاسخگوی انتقادات هستند. برخی هم به دلیل عدم آشنایی با وظیفه رسانه و خبرنگار، انتظار دارند که آن‌ها در انعکاس مطالب، بلندگوی مسئولین باشند. به هر حال می‌خوام بگویم که بستگی دارد به اینکه خب چه دولتی باشه، چه استانداری باشه، چه فرمانداری باشه».

چالش حفظ بی‌طرفی سیاسی: بخشی از مطبوعات محلی تلاش می‌کنند بی‌طرفی سیاسی خود را در هر صورت حفظ کرده و از وابستگی‌های جناحی و حزبی فاصله بگیرند. این رویکرد به آن‌ها امکان می‌دهد تا در جایگاه یک ناظر بی‌طرف بر جامعه عمل کرده و مسائل را از زاویه‌ای مستقل و واقع‌بینانه بازتاب دهند. چنین مطبوعاتی با پرهیز از جانبداری سیاسی، اعتماد بیشتری در میان مخاطبان ایجاد می‌کنند و می‌توانند نقش مؤثرتری در شفاف‌سازی امور، نقد منصفانه عملکرد مسئولان و بازتاب مطالبات عمومی ایفا کنند. احسان مکتبی از گلستان در اینباره می‌گوید: «ما همواره فرادولتی رفتار می‌کردیم. با اینکه من به اصلاح‌طلب بودن معروف هستم اما این عقیده شخصی من و به هیچ وجه در حوزه کاری من دخالتی ندارد. هرچند این رویکرد من چالش‌ها و هزینه‌هایی نیز داشته است».

۲- چالش‌های مالی و اقتصادی

تیراژ پایین و انتشار نامنظم روزنامه‌های محلی: با گسترش رسانه‌های نوین و رواج استفاده عمومی از آن‌ها، الگوی مصرف اخبار و اطلاعات نیز دستخوش تغییر شده است. امروزه بیشتر مخاطبان ترجیح می‌دهند اخبار را در قالب‌های آنلاین و از طریق وبسایت‌ها، شبکه‌های

اجتماعی و پلتفرم‌های دیجیتال دنبال کنند. این تغییر رفتار مخاطبان به‌طور مستقیم بر میزان فروش روزنامه‌های چاپی و کاغذی اثر گذاشته و روند نزولی آن‌ها را تشدید کرده است. کاهش فروش نسخه‌های چاپی نه تنها درآمد مطبوعات محلی را محدود می‌کند، بلکه تداوم حیات اقتصادی آن‌ها را نیز با چالش جدی مواجه می‌سازد. در نتیجه، بسیاری از روزنامه‌ها برای بقا ناگزیرند به سمت انتشار آنلاین حرکت کنند، هرچند این تغییر خود نیازمند سرمایه‌گذاری فنی و انسانی قابل توجهی است که همه مطبوعات محلی توانایی آن را ندارند. فیض‌الله پیری از کردستان در خصوص تیراژ روزنامه‌های محلی اظهار می‌کند: «تیراژ پایین فاجعه‌بار است ما عددها را عرض بکنیم به دوپست تا سیصد رسیده و برخی نشریات صرفاً برای اینکه برخی ادارات را راضی نگه‌دارند و چند نسخه چاپی برایش ببرند، فعالیت می‌کنند. به نظر من اگر چاپ نشوند به محیط زیست کمک می‌کنند! و اگر در اینترنت هم منتشر نشوند شاید هزینه اقتصادی هم بر دوش مخاطبان نگذارند!». در چنین شرایطی مطبوعات محلی در کشور ما عمدتاً به شکل روزنامه، هفته‌نامه و ماهنامه به صورت نامنظم منتشر می‌شوند و چارچوب زمانی مشخصی برای انتشار ندارند.

کمبود درآمد و آینده شغلی نامطمئن کارکنان: یکی از چالش‌های جدی روزنامه‌های

محلی، شمار اندک خوانندگان و دنبال‌کنندگان مطالب آن‌ها است. این مسئله به‌طور مستقیم به کاهش تیراژ و در نتیجه افت فروش منجر می‌شود. تیراژ پایین نه تنها درآمد حاصل از فروش نسخه‌های چاپی را محدود می‌کند، بلکه جایگاه روزنامه را در میان مخاطبان و حتی در بازار تبلیغات نیز تضعیف می‌سازد. در چنین شرایطی، منابع مالی روزنامه‌ها به شدت کاهش یافته و آن‌ها در تأمین هزینه‌های جاری، به‌ویژه پرداخت حقوق و دستمزد کارکنان، با مشکلات جدی روبه‌رو می‌شوند.

از طرفی یارانه‌های دولتی که به مطبوعات محلی اختصاص می‌یابد، به‌طور معمول بسیار اندک است و پاسخگوی هزینه‌های سنگین تولید و انتشار روزنامه‌ها نیست. این محدودیت مالی در حالی رخ می‌دهد که بخش عمده‌ای از روزنامه‌های محلی امکان جذب تبلیغات تجاری را ندارند و حتی آن دسته از مطبوعاتی که توانسته‌اند تبلیغات محدودی به دست آورند، به دلیل شرایط بازار محلی ناچار به دریافت مبالغ نسبتاً اندکی هستند. در نتیجه، درآمد حاصل از تبلیغات نیز به‌هیچ‌وجه کفاف هزینه‌های جاری آن‌ها را نمی‌دهد. ابراهیم فخار از خوزستان در این زمینه می‌گوید: «اما مهمترین مشکلاتی که پیش روی نشریات است و ما همواره با همکاران در

مورد آن بحث می‌کنیم، ضعف منابع مالی نشریات محلی است؛ دلیل تعطیلی برخی نشریات همین است و این یکی از مشکلات حال حاضر است».

استمرار این وضعیت باعث می‌شود بسیاری از روزنامه‌های محلی برای بقا ناگزیر به کاهش تعداد نیروهای انسانی یا استفاده از نیروهای غیرحرفه‌ای و کم‌تجربه شوند؛ اقدامی که به‌طور طبیعی بر کیفیت محتوای تولیدشده اثر منفی خواهد گذاشت. همانطور که فیض‌الله پیری از کردستان با تاسف و نگرانی می‌گوید: «تکلیف نیروها به لحاظ حرفه‌ای و دستمزد مشخص نیست، بیمه نیستند و آینده قابل پیش‌بینی‌ای ندارند». همچنین ابراهیم فخار از خوزستان مشکلات اقتصادی را یکی از چالش‌های مطبوعات محلی می‌داند و می‌گوید: «خیلی از نیروها با اینکه آمدند و دانش دانشگاهی داشتند، بعد از اینکه توانایی تامین امور زندگی را نداشتند، این کار را رها کردند. در ادارات دیگر مشغول به کار شدند و به قول معروف بوسیدند و کنار گذاشتند. مشکل درآمدزایی و فشار اقتصادی وجود دارد».

۳- تحولات فناورانه و پس افتادگی مطبوعات محلی

توسعه فناوری های نوین و ظهور رسانه‌های دیجیتال: شرایط جدید رسانه ای از منظر تحولات فناورانه وضعیتی برای رسانه های محلی رقم زده است که برخی روزنامه نگاران محلی از آن به عنوان «ماهی در بیابان، شتر در دریا» یاد می‌کند. با گسترش و تحول فناوری‌های نوین ارتباطی، نیازها و انتظارات مخاطبان نیز دستخوش تغییر شده است. امروزه خوانندگان انتظار دارند دسترسی سریع، آسان و چندرسانه‌ای به محتوا داشته باشند و رسانه‌ها نیز ناگزیرند خود را با این تحولات هماهنگ کنند. با این حال، بسیاری از مطبوعات محلی به دلایل مختلف از جمله محدودیت‌های مالی، کمبود نیروی انسانی متخصص و ضعف در زیرساخت‌های فنی، توانایی کافی برای ایجاد چنین تغییراتی را ندارند. این ناتوانی سبب می‌شود مطبوعات محلی از رقابت با رسانه‌های نوین باز بمانند و در جذب و حفظ مخاطبان به‌ویژه نسل جوان با مشکل روبه‌رو شوند؛ مسئله‌ای که در نهایت به کاهش اثرگذاری و محدود شدن دامنه نفوذ اجتماعی آن‌ها می‌انجامد. فیض‌الله پیری از کردستان می‌گوید: «فرم مطبوعات و نشریات ما به لحاظ حرفه‌ای و به نسبت تغییر ذائقه‌ها و تولد جامعه و نسل جدید (نسل Z)، نسل شبکه‌های اجتماعی، نتوانسته تغییرات را به لحاظ گرافیکی اجرا کند. مشخصاً منظورم به لحاظ پوشش خبری و دیگر تکنیک های روز است». برخی دیگر، ظهور رسانه های نوین را چالش حیاتی برای روزنامه نگاری محلی به دلیل

فقدان زیرساخت‌های لازم دانسته اند. این موضوع به‌ویژه در حوزه رسانه و مطبوعات محلی اهمیت بیشتری دارد؛ چرا که تغییرات فناورانه در این عرصه مستقیماً بر سرعت، کیفیت و گستره اطلاع‌رسانی تأثیر می‌گذارد. فیض‌الله پیری از کردستان اظهار می‌کند: «ببینید رسانه‌های نوین محصول دنیای مدرن و دنیای شهر است. در دنیای مدرن و توسعه‌یافته شهری مناسبات قدرت، کارکرد جامعه مدنی، نقش رسانه‌ها و جابه‌جایی قدرت مشخص است. در حالی که جامعه ما یک جامعه سنتی است. یعنی این رسانه به عنوان یک پدیده و موجود مدرن پا به دنیای سنتی ما گذاشته است. زیست‌بوم رسانه نوین اینجا نیست و نشانه‌های متعددی وجود دارد که نشان می‌دهد حیات روزنامه‌نگاری محلی با چالش مواجه می‌شود».

آسیب دیدن مرجعیت رسانه‌های محلی با روی کار آمدن رسانه‌های نوین: با روی کار

آمدن رسانه‌های نوین، بسیاری از حقوق و جایگاه حرفه‌ای اهالی رسانه‌های سنتی، به‌ویژه مطبوعات محلی، در معرض تهدید قرار گرفته است. رسانه‌های جدید با گستره وسیع و سرعت بالای انتشار، بخش قابل توجهی از مخاطبان رسانه‌های قدیمی را به خود جذب کرده‌اند و همین مسئله باعث آسیب دیدن مرجعیت رسانه‌های محلی شده است. این پدیده گاه به «سرطان رسانه» تعبیر می‌شود؛ چرا که به تدریج ریشه و بنیان رسانه‌های قدیمی را از درون می‌فرساید و موجودیت آن‌ها را با خطر نابودی مواجه می‌سازد. محمدعلی قاسم‌زاده از یزد در باب این مسئله می‌گوید: «متأسفانه حق بچه‌های رسانه‌ای در چند مرحله ضایع می‌شود. در یک مرحله رسانه‌های نوین آمده و چالش‌ها و دستاوردهای خودش را دارد. کسانی که در اینستاگرام برای خودشان به صورت مرجعی شدند که می‌توانند جریان‌اتی را ایجاد کنند، بها دادن دولت و افکار عمومی به اینگونه شخصیت‌ها هم کار را خراب کرده است. رسانه‌های محلی از گردونه خارج شده اند».

شکل‌گیری مخاطب فعال و تغییر توازن قدرت به سمت مخاطب: دسترسی گسترده

عموم مردم به رسانه‌های اجتماعی موجب افزایش قدرت انتخاب مخاطبان در بهره‌گیری از رسانه‌ها و مطبوعات شده است. در این شرایط، افراد دیگر صرفاً دریافت‌کنندگان منفعل پیام‌ها نیستند، بلکه به‌طور فعال تصمیم می‌گیرند چه محتوایی را بخوانند، دنبال کنند یا نادیده بگیرند. این تغییر، نقطه مقابل نظریه‌های اولیه ارتباطی است که بر سلطه و قدرت رسانه‌ها در شکل‌دهی افکار عمومی تأکید داشتند. در واقع، با گسترش رسانه‌های اجتماعی، توازن قدرت از رسانه‌ها به سمت مخاطبان تغییر یافته و این امر معادلات سنتی در حوزه ارتباطات و روزنامه‌نگاری را به چالش کشیده است. به بیان فیض‌الله پیری از کردستان ما با حیات عمودی رسانه‌ها مواجه هستیم: «ببینید حفظ مخاطب کار

آسانی نیست. اتفاقی افتاده در حوزه رسانه نسبت معکوس بین مخاطب و رسانه است. یعنی قبلاً اگر رسانه‌ای به اسم رادیو داشتیم، منو در اختیار تولیدکننده بود. به اصطلاح در اینجا با حیات عمودی رسانه مواجه هستیم. حیات عمودی یعنی منوی رسانه کاملاً در اختیار خود رسانه است. حالا رسانه‌ای مانند رادیو ممکن است صد تا مخاطب داشته باشد. اما امروز این رابطه، رابطه عکسی شده؛ یعنی یک مخاطب ممکن است صد رسانه جلویش داشته باشد. اگر قبلاً منو در اختیار رسانه بود امروز منوی رسانه‌ای در اختیار مخاطب است. یعنی شما با سایت فلان، شبکه فارسی زبان، شبکه‌های اینستاگرام و فیس بوک، تلویزیون، روزنامه‌های داخلی و خارجی استان‌ها و زبان‌های دیگر مواجه هستید و دسترسی به همه این‌ها آسان شده است. ابراهیم فخار از خوزستان نیز در این زمینه می‌گوید «امروزه بسیاری از اخبار ما دیگر انتظار مخاطبان رو برآورده نمی‌کنند. اخبار تکراری و قدیمی هستند. الان حتی مجبور می‌شویم روزنامه‌های چاپی مجانی و رایگان در اختیار مردم قرار بدهیم. {...} حتی به دلیل نبود نیروی متخصص، مخاطب‌سنجی هم در مطبوعات محلی انجام نمی‌شود».

۴- ضعف حرفه ای روزنامه نگاری محلی

مرکز گرایبی (تهرانیزه شدن) و مرگ روزنامه نگاری محلی: در سال‌های اخیر، یکی از روندهای قابل توجه در مطبوعات محلی، افزایش تمرکز بر اخبار و اطلاعات مربوط به پایتخت و مراکز سیاسی و اقتصادی کشور بوده است. در نتیجه، انتشار مسائل و رویدادهای محلی که باید در اولویت این رسانه‌ها قرار گیرد، تا حد زیادی به حاشیه رانده شده است. این گرایش باعث می‌شود مطبوعات محلی کارکرد اصلی خود را که همان بازتاب مسائل و دغدغه‌های جامعه محلی و ایجاد ارتباط مستقیم میان مردم و مسئولان منطقه است، به‌درستی ایفا نکنند. فیض‌الله پیری از کردستان می‌گوید: «اگرچه در جهان یک روزنامه‌نگار محلی، مفهوم، کارکرد، جغرافیا، اثرگذاری و رسالتش مشخص است؛ اما به واسطه تحولات تاریخی که در کشور ما اتفاق افتاده، عملاً روزنامه‌های محلی هم به همان تحولات مرکز بیشتر تمایل نشان می‌دهند. لذا همان سانترالیزم یا مرکز‌گرایی اتفاق می‌افتد».

در این میان برخی معتقدند که تمرکز بیش از حد مطبوعات محلی بر پوشش اخبار مرکز و بی‌توجهی به مسائل و رویدادهای بومی، کارکرد اصلی این رسانه‌ها را تضعیف کرده است. فیض‌الله پیری از کردستان این وضعیت را «مرگ روزنامه نگاری محلی» می‌نامد و اظهار می‌دارد:

«دوستان درباره مشکلات و اثرگذاری مطبوعات محلی صحبت کردند اما به نظر من اوضاع زیاد هم گل و بلبل نیست. ضمن احترام به همه دیدگاه‌ها من تصور می‌کنم، به دلایلی روزنامه‌نگاری محلی در ایران مرده است». ابراهیم فخار در می‌گوید: «وقتی که انتقاد کمتر باشد و وقتی که اون نقش نظارتی رسانه‌ها فراموش بشه؛ خبرنگاران به طرف انعکاس اخبار ادارات و سازمان‌ها و نهادهای دولتی مرکز میرن و اولویت اولشون میشه این‌ها که خود این‌ها هم می‌تونه به نتیجه بدی داشته باشه. به هر حال فساد به وجود بیاد و به مقدار روابط ناسالمی رو ایجاد بکنه بین برخی از نشریات و روابط عمومی‌ها که بلندگو می‌شن».

محدود بودن و خانوادگی بودن تحریریه‌ها: یکی از چالش‌های مهم روزنامه‌نگاری

محلی، تمرکز فعالیت مطبوعاتی در دست گروهی محدود از افراد است. در این شرایط، برخی اعضای تحریریه‌ها هم‌زمان در چند مطبوعه مختلف، حتی با سمت‌های متفاوت، مشغول به کار هستند و در نتیجه، فضای رسانه‌ای به‌طور محدود و تکراری اداره می‌شود. این وضعیت یادآور «تئوری پرواز کبوتر» است؛ به این معنا که هرچند کبوتران در موقعیت‌های مختلف به پرواز درمی‌آیند، اما در نهایت دوباره همان‌ها بر زمین می‌نشینند. ابراهیم فخار از خوزستان در این مورد می‌گوید: «ورود افراد زیادی به عرصه روزنامه‌نگاری محلی یک معضل است. در صورتی که خیلی از افراد فعال و با سابقه دانشگاهی نمی‌توانند مجوز بگیرند؛ اما افرادی خاص مثل یک نماینده مجلس می‌تواند سریع مجوز بگیرد. بعضی از این نشریات هم خانوادگی هستند و محلی برای کسب درآمد پیدا می‌کنند».

البته در برخی موارد کمبود بودجه و مشکلات مالی سبب شده است برخی مطبوعات محلی برای ادامه فعالیت به‌صورت خانوادگی اداره شوند. گردانندگان چنین نشریاتی معمولاً دلیل اصلی ماندگاری خود را عشق و علاقه به حرفه روزنامه‌نگاری می‌دانند، نه سود مالی یا کسب درآمد. این مسئله هرچند نشانه‌ای از تعهد و علاقه به مطبوعات است، اما در عین حال گویای شکنندگی و ناپایداری این رسانه‌ها نیز هست. ابراهیم فخار از خوزستان می‌گوید: «در یک پایگاه با صاحب امتیاز، مدیر مسئول، سردبیر و احیاناً یک خبرنگار و شاید با سه نفر یا چهار نفر داره کار میشه و پایگاه‌ها و نشریات فاقد نیروهای تخصصی مورد نیاز هستند». هادی خانیکی نیز در مورد این موضوع می‌گوید: «یک بار دیگر که بحث خانواده مطرح شد، بحث قدرت و سوء استفاده از آن نبود؛ بلکه به‌قول محمدعلی قاسم‌زاده، بحث عشق و امید است که مصداقش را در نشریهٔ مراد طاهرنیا می‌بینیم که به‌عنوان یک شخصیت فرهنگی، برای اینکه چراغ رسانه روشن باشد و بتواند

در فعالیت استمرار داشته باشد، به صورت خانوادگی در مقام مسئول یا خبرنگار، دست به دست هم داده‌اند تا این نشریه را برای چندین سال سر پا نگاه داشته‌اند؛ که در این نوع می‌تواند قابل تقدیر باشد».

بی انگیزگی روزنامه نگاران: یکی از چالش‌های جدی مطبوعات محلی، بی‌انگیزگی روزنامه‌نگاران است. این وضعیت معمولاً از مشکلات مالی، کمبود حمایت‌های نهادی، نبود امنیت شغلی و محدودیت‌های حرفه‌ای ناشی می‌شود. روزنامه‌نگاران وقتی احساس کنند تلاش‌هایشان به درستی دیده یا قدردانی نمی‌شود و یا مسیر پیشرفت شغلی برایشان مسدود است، به مرور دچار فرسودگی شغلی و بی‌انگیزگی می‌شوند. پیامد چنین شرایطی کاهش کیفیت مطالب، افت خلاقیت و ناتوانی در پیگیری حرفه‌ای مسائل مهم جامعه است. ابراهیم فخار از خوزستان در اینباره بیان می‌گوید: «خیلی عدم انگیزه و علاقه رو در نشریات روزنامه‌نگاران و خبرنگاران مشاهده می‌کنیم. بعضاً روزنامه نگاری رو سکویی برای رفتن به روابط عمومی‌ها و یا رفتن به شغلی دیگه برای خودشون در نظر می‌گیرند».

فقدان تخصص و غلبه محتوای سطحی بر روزنامه‌نگاری محلی: بخش قابل توجهی از افرادی که در مطبوعات محلی فعالیت می‌کنند، دارای تحصیلات دانشگاهی مرتبط با حوزه روزنامه‌نگاری و ارتباطات نیستند و اغلب از رشته‌های دیگر وارد این حرفه شده‌اند. بسیاری از آن‌ها مهارت‌های لازم را نه از طریق آموزش‌های تخصصی، بلکه به صورت تجربی و در جریان کار عملی به دست آورده‌اند. این وضعیت اگرچه موجب شکل‌گیری نوعی روزنامه‌نگاری بومی و تجربه‌محور شده است، اما در عین حال پیامدهایی همچون ضعف در به‌کارگیری تکنیک‌های حرفه‌ای، کمبود نگاه تحلیلی و دشواری در همگامی با استانداردهای روز روزنامه‌نگاری را به دنبال دارد. فیض‌الله پیری از کردستان می‌گوید: «دیگر در روزنامه‌نگاری نسل حرفه‌ای وجود ندارد؛ انقطاع نسلی که از دو دهه پیش اتفاق افتاده سبب شده دیگر با روزنامه‌نگاران باحوصله و پیگیر مواجه نباشیم. افراد جدید عمدتاً به کپی‌پیست و انتشار فوروردی و بازنشر مطالب قبلی عادت کرده‌اند. نسلی که تاریخ نمی‌خواند و با جغرافیای مخاطبش آشنا نیست باعث از بی رفتن نسل حرفه‌ای روزنامه‌نگاری و انقطاع نسلی برای تولید محتوا براساس نیاز مخاطب شده است».

ابراهیم فخار از خوزستان می‌گوید: «از نظر اصول حرفه‌ای بیشتر نشریات محلی در خوزستان فاقد اون ویژگی‌ها و استانداردهای روزنامه نگاریست که در روزنامه نگاری مدرن مورد توجه هستش. مشکل تیرها هست که گاهی ممکن است فاقد جذابیت و ارزش خبری باشند».

ضعف در تیترها و لیدهای خبری، ضعف در تنظیم مطالب هم هست. یعنی این مشکلاتی هست که بایستی مطبوعات محلی به اون توجه بکنند و چالش‌ها را از جلوی پای خودشون بردارند». نتیجه طبیعی فقدان تخصص در روزنامه‌های محلی، انتشار محتوای بدون سود و کم‌ارزش یا آنچه گاهی «زباله رسانه‌ای» نامیده می‌شود، است. این نوع محتوا معمولاً فاقد تحلیل، دقت و ارزش افزوده برای مخاطب است و تنها به تولید حجم زیاد مطالب می‌پردازد. انتشار چنین محتوایی نه تنها اعتماد و علاقه مخاطبان را کاهش می‌دهد، بلکه جایگاه حرفه‌ای مطبوعات محلی را تضعیف کرده و امکان ایفای نقش مؤثر آن‌ها در اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی اجتماعی را محدود می‌سازد. به عبارت دیگر تمرکز صرف بر کمیت به جای کیفیت در تولید محتوا، می‌تواند به کاهش اثرگذاری رسانه و ضعف در نقش نظارتی آن منجر شود. فیض الله پیری از کردستان: «ما با کلیدواژه‌های به نام «زباله رسانه‌ای» مواجه هستیم. همان‌طور که با زباله‌های بصری، صوتی، تصویری که روزانه تولید می‌شوند مواجه هستیم، روزانه با تولید زباله‌های رسانه‌ای نیز مواجه هستیم. زباله‌های رسانه‌ای هیچ اثرگذاری‌ای در توسعه استان‌ها و محل خودشان ندارند. با اینکه مخاطبان انبوه دارند، به لحاظ فنی از حداقل استانداردهای تولید محتوا برخوردار هستند؛ از هیچ الگوی مشخص، پوشش خبری برخوردار نیستند و اینترنت و وقت مخاطبان را هدر می‌دهند. باعث می‌شوند ما برای این نشریات کاغذی چند درخت را برای کاغذ بیشتر هزینه کنیم و اکسیژن را مصرف کنیم و جنگل را از بین ببریم».

عدم آشنایی با اخلاق حرفه‌ای: اخلاق حرفه‌ای یکی از اصول بنیادین در هر حوزه کاری محسوب می‌شود و انتظار می‌رود افراد در فعالیتهای خود آن را رعایت کنند. به طور خاص در حرفه روزنامه نگاری، منشورهای اخلاقی مشخصی وجود دارد که راهنمای تصمیم‌گیری در موقعیت‌های مختلف هستند. طبیعی است که هر مطبوعه نیز باید یک منشور اخلاقی داشته باشد تا فعالیتهای خبری و تحلیلی خود را بر اساس اصول حرفه‌ای و استانداردهای اخلاقی سازماندهی کند. با این حال، مشاهدات نشان می‌دهد که حتی بسیاری از روزنامه‌های مرکزی و به‌ویژه محلی، یا با منشور اخلاقی آشنایی ندارند و یا اصول آن را به‌طور جدی رعایت نمی‌کنند. ابراهیم فخار از خوزستان می‌گوید: «من خودم آشنایی کافی با اخلاق حرفه‌ای ندارم و رسانه هم به سری اصول اخلاقی خاص خودش را دارد که همه ما صرف نظر از اینکه چه عقیده و اخلاقی داریم، اصولگرا یا اصلاح طلب باید آن را رعایت کنیم. اصول اخلاق حرفه‌ای، اصول مشخص و منطقی هستند که خبرنگاران قبل از وارد شدن به این حرفه باید آن‌ها را یاد بگیرند تا هم

مشکلات کمتری برایشان به وجود بیاید و هم از ارزش بیشتری در چشم مخاطب برخوردار بشوند».

۵- مسائل حقوقی و مدنی

چالش‌های قضایی روزنامه نگاران محلی و نبود هیات منصفه: روزنامه‌نگار فردی است که به‌طور مداوم در تهیه و انتشار اخبار فعال است و به همین دلیل همواره تحت نظارت و بررسی قرار دارد. انتشار حتی کوچک‌ترین مطالبی که برخلاف منافع مسئولان یا دولتمردان محلی باشد، می‌تواند محدودیت‌هایی برای روزنامه‌نگار ایجاد کند و در مواردی شدید، تهدید به حذف حرفه‌ای او را نیز به همراه داشته باشد. این واقعیت نشان‌دهنده حساسیت و ریسک‌های بالای فعالیت در حوزه روزنامه‌نگاری، به‌ویژه در مطبوعات محلی و مستقل است و ضرورت حمایت از استقلال رسانه و حفاظت از حقوق حرفه‌ای روزنامه‌نگاران را بیش از پیش برجسته می‌سازد. فیض‌الله پیری از کردستان می‌گوید: «بعضاً روزنامه‌نگاران با چالش‌های قضایی مواجه و دستگیر می‌شوند؛ یا روزنامه‌ها توقیف می‌شوند و چالش‌هایی از این دست». ابراهیم فخار از خوزستان در این خصوص اظهار می‌کند: «ایجاد مانع برای طرح انتقادهای اصولی هم هست. البته گفتم در موارد مختلف با هوشیاری بسیاری از اون خبرنگارها و گزارشگران ما می‌نویسند ولی خب بدون هزینه نیست برایشون؛ یعنی مثلاً ما کسی رو داشتیم که در مسئله انتقال آب موضوعی رو در یک پایگاه خبری مطرح می‌کرده یه مدتی از کار به طور غیر مستقیم بیکار شده و عذرش رو خواستن. یا با اینکه فرد مقالات بسیار بسیار عالی و کارشناسی شده و پخته و همه جانبه می‌نوشتند این اتفاق برایشون رخ داده و کسی هم با موضوعات حقوقی خیلی آشنا نیست که بخواهند دنبال کنند».

یکی از مهمترین این چالش‌ها در سطح روزنامه‌نگاری محلی، نبود هیئت منصفه در استان هاست. هیئت منصفه به‌عنوان نهادی مستقل می‌تواند کیفیت، بی‌طرفی و رعایت اصول اخلاقی را در رسیدگی به جرایم مطبوعات تضمین کند. فقدان چنین ساختاری باعث می‌شود مسئولیت هرچیزی بر عهده خود مطبوعه بیافتد. محمدعلی قاسم‌زاده از یزد بیان کرد: «من احساس می‌کنم از نظر قضایی، رسانه در جوامع محلی به شکل مطلوبی عمل نکرده است یعنی معمولاً در شهرهای کوچک، هیئت منصفه‌ای که باید تشکیل شود یا دادگاه خودش را موظف بداند اگر خطای رسانه رخ داد، آن خطا را در مرکز استان ببرد و در یک دادگاه صالح با حضور هیئت منصفه بررسی کند، متأسفانه این جریان صورت نمی‌گیرد».

فقدان نهادهای مدنی و رسانه‌ای: یکی دیگر از مشکلات جدی مطبوعات محلی، فقدان نهادهای مدنی و رسانه‌ای قوی است که بتوانند از استقلال، کیفیت و اثرگذاری رسانه‌ها حمایت کنند. این نهادها نقش مهمی در نظارت، حمایت حقوقی و ارتقای استانداردهای حرفه‌ای مطبوعات دارند و نبودشان باعث می‌شود رسانه‌ها به‌ویژه در شرایط فشار سیاسی یا اقتصادی، آسیب‌پذیر شوند. فقدان چنین ساختارهایی نه تنها کیفیت و انسجام محتوا را کاهش می‌دهد، بلکه توانایی مطبوعات محلی را در ایفای نقش نظارتی و فرهنگی در جامعه محدود می‌سازد. هادی خانیکی استاد دانشگاه می‌گوید: «از نظر من یکی دیگر از مشکلات، فقدان نهادهای مدنی و رسانه‌ای در استان‌ها است. ما در استانها نهادهای مدنی که باید نماینده رسانه‌های مستقل و آزاد و مقتدر باشند و بتوانند کارها رو پیش ببرند، نداریم».

۶- مزیت‌های رقابتی مطبوعات محلی

تعامل مستقیم با مسئولان محلی: بیشتر روزنامه‌نگاران محلی بر این باورند که یکی از نقاط قوت مطبوعات محلی، ایجاد بستر برای تعامل مستقیم میان مسئولان محلی و افکار عمومی است. تجربه آن‌ها نشان می‌دهد که در بسیاری از موارد، مسئولان محلی در برابر پرسش‌ها و گزارش‌های مطبوعات ناگزیر به پاسخگویی می‌شوند و این روند، خود نوعی سازوکار غیررسمی برای افزایش شفافیت و پاسخگویی در مدیریت محلی محسوب می‌شود. با این حال، در مواقعی که مسئولان از تعامل با مطبوعات سر باز می‌زنند یا نسبت به مسائل مطرح‌شده بی‌توجهی نشان می‌دهند، روزنامه‌ها گاه با انتشار مطالب انتقادی یا برجسته‌سازی ابعاد منفی عملکرد آن افراد واکنش نشان می‌دهند. چنین رویکردی می‌تواند به منزله یک زنگ خطر برای مسئولان تلقی شود؛ چرا که بی‌اعتنایی به رسانه‌ها نه تنها وجهه عمومی آن‌ها را تضعیف می‌کند، بلکه اعتماد شهروندان به عملکردشان را نیز زیر سؤال می‌برد. غلامرضا بنی اسدی از خراسان رضوی می‌گوید: «نکته‌ای که قرار است به آن بپردازم به معنای تاثیرگذار نبودن رسانه‌های سراسری نیست اما معتقدم که اثرگذاری در رسانه‌های محلی پر رنگ‌تر است، من زمانی که در حوزه اجتماعی و شهری فعالیت داشتم سعی می‌کردم سوژه‌ها و موضوعاتی را انتخاب کنم که امکان بیان یک راهکار و راه‌حل داشته باشند و الآن که فکر می‌کنم، می‌بینم که ارتباط این انتخاب‌ها دقیقاً به همین ویژگی مورد تاکیدم در رسانه‌های محلی می‌توانم وصل کنم، چون آنچه که اتفاق می‌افتد این بود که یک مشکل شناسایی می‌شد و من که در رسانه بودم میرفتم به دنبال یک راهکار، این

راه حل را می توانستیم از یک کارشناس یا مسئول بگیریم، به هر حال یک نظر تخصصی می گرفتیم و بعد خیلی راحت و آسان آن موضوعی که بخشی از جامعه و مخاطبان رسانه‌ها با آن درگیر بودند را به افرادی که توانایی حل یا تصمیم‌گیری در خصوص آن موضوع را داشتند منتقل می‌کردم و در بسیاری از مواقع هم به حل مسئله می‌رسیدیم، در واقع روند دریافت سوژه از سوی مخاطبان و پیگیری آن خیلی راحت‌تر در رسانه‌های محلی اتفاق می‌افتد، البته یک نکته عرض کنم که یک رسانه قرار نیست معجزه کند، شفا دهد و یا حتی وظایف دیگر ارگان‌های مسئول را ایفا کند، در واقع بحث من این است که از طریق رسانه‌های محلی، حل یک مسئله محلی خیلی راحت‌تر می‌تواند پیگیری شود، اگرچه این مباحثی را که عرض کردم به جایگاه رسانه، بحث رقبا و مخاطبان و همچنین عوامل دیگر هم بستگی دارد».

قدرت جریان سازی محلی: مطبوعات با بهره‌گیری از تکنیک‌های خاص خبری و شیوه‌های حرفه‌ای می‌توانند به برجسته‌سازی برخی موضوعات بپردازند و اولویت آن‌ها را در ذهن و نگاه افکار عمومی ارتقا دهند. این توانایی باعث می‌شود رسانه‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌دهی به دستور کار جامعه ایفا کنند و توجه مخاطبان را به مسائلی جلب نمایند که شاید در شرایط عادی کمتر دیده شوند. از سوی دیگر، مطبوعات در بسیاری از موارد به‌عنوان مرجعی معتبر و قابل اعتماد از سوی مردم پذیرفته می‌شوند. همین جایگاه مرجعیت موجب می‌شود مطالب منتشرشده در آن‌ها نه تنها بازتابی از واقعیت‌های اجتماعی، بلکه محرکی برای گفت‌وگوهای عمومی و مطالبه‌گری اجتماعی تلقی گردد. محمدعلی قاسم‌زاده از یزد می‌گوید: «بعضی وقت‌ها نقاط قوتی که در رسانه‌های محلی هست در رسانه‌های مرکز نیست. برای مثال کسی که در شهر کوچک ۴۰ و ۵۰ هزار نفری تا ۱۰۰ هزار نفری قرار دارد و کار رسانه‌ای انجام می‌دهد، اگر اتفاقی برایش رخ دهد خیلی زود شناخته می‌شود و به نوعی مرجع می‌گردد. در نهایت تبدیل به فردی می‌شود که مردم برای خبرها و تحلیل‌های جدید به سمت وی و رسانه تحریر می‌روند. هر چند این نقطه قوت گاهی تبدیل به نقطه ضعف می‌شود». غلامرضا بنی‌اسدی از خراسان رضوی نیز اظهار کرد: «ما در استان خراسان رضوی جاده‌ای داریم که ابر و غبار این را می‌گرفت اسمش را گذاشته بودیم جاده‌ی مرگ و دوستانمان هر حادثه‌ای که اتفاق می‌افتاد منفک به آن نگاه نمی‌کردند، نمی‌گفتند مثلاً امروز دوتا تلفات داریم هفته‌ی دیگه مثلاً سه تلفات داریم آنها همه را فهرست کردند، تیرت می‌زدند که جاده‌ی مرگ ۱۷۷ قربانی خود را هم بلعید. یادم هست که وزیر راه دکتر

بهبانی آمده بودند بازدید و جاده را با هلیکوپتر طی کردند که تیترازدیم وزیر راه با هلیکوپتر از جاده مرگ گذر کرد. انقدر به این ماجرا پرداختیم که دولت ظرفیت‌هایش را به کار بی‌اندازد».

یکی از ویژگی‌های مهم مطبوعات محلی، توانایی آن‌ها در پرداختن به جزئیات و ارائه تحلیل‌های دقیق و مفصل است. این رسانه‌ها به دلیل نزدیکی به جامعه و شناخت عمیق از مسائل محلی، قادرند رویدادها و مشکلات را با دقت بیشتری بررسی کرده و زوایای مختلف آن‌ها را برای مخاطبان روشن سازند. ارائه تحلیل‌های جامع و پرداختن به جزئیات، نه تنها به افزایش آگاهی عمومی کمک می‌کند، بلکه امکان تصمیم‌گیری بهتر برای شهروندان و مسئولان محلی را نیز فراهم می‌آورد. غلامرضا بنی‌اسدی از خراسان رضوی، جزئی‌نگری و بیان تحلیل‌های مفصل با جزئیات در مطبوعات محلی را امری مهم می‌شمارد و اظهار می‌کند: «در اصل که رسانه همزاد نفس‌های مردم است، نیروی آبر رسانه‌ها و فضای مجازی را میتوان عصر رسانه‌ها و مطبوعات محلی دانست. اگر رسانه‌های ملی را تولیدکننده علم‌الیقین بدانیم، رسانه‌های محلی در رسیدن به حق‌الیقین مخاطب را به عین‌الدین میرساند. تعبیر بسیار زیبایی دارد دکتر جوکار که روزنامه‌ها و رسانه‌های ملی و سراسری با تلسکوپ به مسائل نگاه میکنند اما رسانه‌های محلی با میکروسکوپ و این تکلیف ما را به عنوان رسانه‌های محلی مشخص میکند تا ریزبین‌تر به مسائل نگاه کنیم».

این ظرفیت در جریان‌سازی‌های محلی حتی می‌تواند به برجسته‌سازی مسائل و چالش‌های منطقه‌ای، اما دارای ارزش ملی، نیز کمک کند. به طور مثال مسائل محیط‌زیستی محلی از جمله مهم‌ترین دغدغه‌های هر جامعه به شمار می‌روند، چرا که بقای انسان و کیفیت زندگی او به‌طور مستقیم با حفظ محیط‌زیست گره خورده است. از این‌رو، مطبوعات محلی نیز تلاش می‌کنند تا در پوشش اخبار محیط‌زیستی صرفاً به اطلاع‌رسانی بسنده نکنند، بلکه با بهره‌گیری از دیدگاه‌های کارشناسی و تحلیل‌های تخصصی، ابعاد مختلف این مسائل را برای مخاطبان روشن سازند. این رویکرد سبب می‌شود آگاهی عمومی در زمینه اهمیت حفاظت از محیط‌زیست افزایش یابد و حساسیت اجتماعی نسبت به پیامدهای تخریب منابع طبیعی یا آلودگی‌های زیست‌محیطی تقویت شود. در واقع، مطبوعات محلی می‌توانند با چنین عملکردی نقش مؤثری در فرهنگ‌سازی و مطالبه‌گری عمومی در حوزه محیط‌زیست ایفا کنند. ابراهیم فخار از خوزستان اظهار می‌کند: «نکته‌ای که وجود دارد این است که صنعت نفت علی‌رغم اینکه برای خوزستان یک صنعت مهم است اما مشکلات زیست‌محیطی زیادی را به وجود آورده است. در روزنامه‌های

محلی به این مشکلات به شکل انتقاد، به شکل پیشنهاد و هم به شکل فشار بر مسئولین برای پیگیری مسائل زیستی اشاره می‌شود». احسان مکتبی از گلستان نیز بیان می‌کند: «مثلا یکی از مسائل اساسی در گلستان برای زندگی شهروندان مسئله محیط‌زیست است که بسیار اهمیت دارد. جنگل، تخریب منابع آب، تخریب منابع خاکی از اولویت‌های ما برای پوشش اخبار محیط زیستی است».

تقویت همبستگی اجتماعی و ارتقاء سطح تعاملات جامعه: مطبوعات محلی می‌توانند

به‌عنوان بستری مؤثر برای بازتاب مشکلات، نیازها و خواسته‌های مردم عمل کنند و نقش مهمی در اطلاع‌رسانی امور فرهنگی و اجتماعی هر شهر ایفا کنند. همان‌طور که غلامرضا بنی‌اسدی از خراسان رضوی می‌گوید: «من حدودا سی و دو سال در حوزه رسانه‌های محلی کار کردم، اینجا ما با زندگی مردم ارتباط داریم؛ با نفس کشیدنشان نفس می‌کشیم، چون احساس می‌کنیم با مشکلاتشان دچار مشکل شدیم و همچنین با حل مشکلات مردم شاد می‌شویم و دوستان ما در رسانه جشن می‌گیرند». این رسانه‌ها قادرند افراد برجسته و تأثیرگذار محلی در حوزه‌های مختلف را به جامعه معرفی کنند و با شناسایی مسائل کوچک و بزرگ، زمینه همکاری و پاسخگویی مسئولان را برای رفع مشکلات فراهم سازند. به این ترتیب، مطبوعات محلی نه تنها به اطلاع‌رسانی بلکه به تقویت مشارکت اجتماعی و ارتقای ظرفیت مدیریتی و فرهنگی جامعه نیز کمک می‌کنند. همان‌طور که محمدعلی قاسم‌زاده از یزد می‌گوید: «ما به دنبال این بودیم که بچه‌های هنری دارای یک فضای خوب برای کارهای نمایشی باشند و آنقدر رسانه‌ها بر طبل این موضوع کوبیدند تا مسئولین را ملزم به انجام آن کردند. دولت سرمایه گذاشت و الان به بهره‌برداری رسیده است و بچه‌ها در حال حاضر دارای خانه فرهنگی هستند. این عمل ثمره کار رسانه‌ای و استمرار آن بوده است».

روزنامه‌های محلی همچنین می‌توانند نقش مهمی در ارتقای همبستگی اجتماعی ایفا کنند. این رسانه‌ها با پوشش مسائل و رویدادهای محلی، ایجاد فضایی برای گفتگو و تبادل نظر میان شهروندان و بازتاب دیدگاه‌های مختلف، زمینه‌ای برای شکل‌گیری احساس تعلق و همدلی در جامعه فراهم می‌کنند. از طریق اطلاع‌رسانی هدفمند و معرفی فعالیت‌ها، مناسبت‌ها و برنامه‌های محلی، مطبوعات محلی نه تنها ارتباط میان افراد جامعه را تقویت می‌کنند، بلکه باعث افزایش مشارکت اجتماعی و احساس مسئولیت جمعی نسبت به مسائل محلی می‌شوند. زکیه سلیمی از کرمان بیان می‌کند: «در شرایطی که همبستگی اجتماعی و سرمایه اجتماعی در مخاطره قرار می

گیرد و روزبه‌روز کاهش می‌یابد، نقش رسانه‌های محلی در ارتقا و ترمیم همبستگی و سرمایه اجتماعی بسیار مهم است». هادی خانیکی نیز در این خصوص می‌گوید: «در شرایطی که همبستگی اجتماعی مثل امروز ایران و سرمایه اجتماعی متاسفانه در مخاطره قرار می‌گیرد و روز به روز کاهش می‌یابد نقش رسانه‌های محلی در ارتقا و ترمیم همبستگی اجتماعی و سرمایه اجتماعی بسیار مهم هست و به این سه دلیل است که می‌گویم حتماً توجه به مطبوعات و رسانه‌های محلی یکی از نقاط کانونی توسعه مطبوعات به طور خاص و توسعه رسانه‌ها به طور عام هست».

استفاده از «زبان‌های محلی» از جمله دیگر ظرفیت‌هایی است که روزنامه‌نگاری محلی با استفاده از آن، کمک شایانی به ارتقاء سطح تعاملات اجتماعی می‌کند. به خصوص اینکه انتشار اخبار و اطلاعات به زبان محلی نقش مهمی در مقابله با روند همگرایی فرهنگی ایفا می‌کند. این اقدام به حفظ هویت فرهنگی، زبان و رسوم خاص جوامع محلی و اقلیت‌ها کمک می‌کند و امکان انتقال میراث فرهنگی به نسل‌های بعد را فراهم می‌آورد. مطبوعات محلی با ارائه محتوا به زبان بومی، نه تنها ارتباط نزدیک‌تر و مؤثرتری با مخاطبان خود برقرار می‌کنند، بلکه به تقویت تنوع فرهنگی و ارتقای آگاهی عمومی نسبت به ارزش‌ها و هویت‌های محلی نیز کمک می‌نمایند. فیض‌الله پیری از کردستان می‌گوید: «به واسطه هم‌گرایی و هم‌وندی فرهنگی و زبانی کردستان با چهار استان پیرامونی‌اش مثل آذربایجان غربی، اقلیم کردستان، ایلام و کرمانشاه، عموم نشریاتی که بعد از انقلاب منتشر شدند تلاش کردند به لحاظ مخاطب پوشش این نقاط را داشته باشند؛ چون هم نویسندگان و هم مخاطبان‌شان فراتر از استان کردستان هستند».

عشق به کار و حرفه ای‌گری به مثابه سرمایه نمادین: یکی از ویژگی‌های قابل توجه در میان بسیاری از روزنامه‌نگاران محلی، عشق به کار است. این افراد با وجود مشکلات مالی، کمبود امکانات و فشارهای بیرونی، همچنان به فعالیت در حوزه مطبوعات ادامه می‌دهند. آن‌ها روزنامه‌نگاری را نه صرفاً به‌عنوان یک شغل، بلکه به‌مثابه یک رسالت اجتماعی و فرهنگی می‌بینند. همین علاقه و تعهد سبب می‌شود مطبوعات محلی، با وجود همه محدودیت‌ها، همچنان به حیات خود ادامه دهند و در خدمت اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌سازی و آگاهی‌بخشی جامعه باقی بمانند. عشق به کار را می‌توان موتور محرک مطبوعات محلی دانست که در نبود حمایت‌های کافی، مانع از فروپاشی کامل این نهاد مهم اجتماعی می‌شود. محمدعلی قاسم‌زاده از یزد، روزنامه‌نگاری محلی یا کار رسانه‌ای را این چنین توصیف می‌کند: «ما در استان با دو کلید واژه داریم پیش می‌رویم که نام آنها عشق و امید است. امروزه اگر رسانه در استان‌ها پابرجا مانده

است و کارهایی انجام می‌دهد، به علت همین عشق و امید می‌باشد. مثلاً خود بنده در شهرستان بافق می‌بینم که حتی در روستاها بعضی وقت‌ها رسانه‌های اصلی استان را تحت تأثیر قرار می‌دهد و این چیزی نیست جز عشق و امید. کسی که در عرصه رسانه و مطبوعات می‌آید، اگر عشق را از آن فرد بگیریم اصلاً امکان ندارند در عرصه بتواند وادی‌ها را در پیش بگیرد. مسلماً همه کسانی که وارد این عرصه خطیر شدند، عشق و امید دارند و این نباید کم‌رنگ شود که اگر بشود، جایی پیش می‌آید که انسان می‌برد چون شرایط همیشه با ما نیست.»

احسان مکتبی از گلستان نیز بر اهمیت این سرمایه نمادین و تأثیری که بر تربیت نیروی ماهر در سطح محلی داشته است، تأکید می‌کند: «خیلی از ما سوال می‌کنند که چگونه توانستید ۲۵ سال زنده بمانید و استمرار پیدا کنید. اصلی‌ترین محوری که ما را کمک کرد به اینکه در واقع ماندگار بشویم و کار کنیم توجه به نیروی انسانی است. یعنی نیروی‌های انسانی ما بسیار قدرتمند، بسیار خوب می‌نویسند و هرکدامشان یک ستون رسانه هستند و می‌توانند کار کنند». فخار از خوزستان در خصوص روزنامه‌نگاران حرفه‌ای می‌گوید: «ما در خوزستان روزنامه نگاران بسیار برجسته‌ای داریم یعنی هم با سواد هم حرفه‌ای که علاوه بر نشریات محلی تو روزنامه‌های سراسری و تو سایت‌های سراسری و پایگاه خبری به اصطلاح مقاله می‌نویسند، عکاسی می‌کنند و حتی در سطوح بین‌المللی دارای مدارجی هستند و جوایز مختلف رو در جشنواره‌ها برنده شدند. چه در زمینه عکس، چه در زمینه مقاله و خب اینا جز افتخارات روزنامه نگاری خوزستان هستند.»

تکثرگرایی محلی و ظهور شهروند-خبرنگار محلی: پدیده شهروند-خبرنگار صرفاً مختص جوامع بزرگ یا شهرهای بزرگ نیست. در سطح استان‌ها و حتی شهرهای کوچکتر نیز شاهد ظهور شهروند-خبرنگارانی هستیم که در محله‌های کوچکتر کنشگری می‌کنند و باعث ایجاد نوعی چندصدایی یا تکثرگرایی در سطوح محلی شده‌اند. هادی خانیکی بیان می‌کند: «یکی از ویژگی‌های دموکراتیزه‌شدن یا رشد مدرنیته در هر جامعه‌ای به اصطلاح تبدیل تمرکزگرایی به توزیع روزنامه‌نگاری در سطح محلی است. خود من هم در همان کتاب «قدرت، جامعه مدنی و مطبوعات» به این نتیجه تحقیقاتی رسیده بودم که یکی از مهم‌ترین آثار مشروطه که قدرت سیاسی توزیع می‌شود و جامعه مدنی‌تر می‌شود این است که مطبوعات محلی در خراسان، آذربایجان، گیلان، فارس، بوشهر، خوزستان، اصفهان و جاهای دیگر سر بر می‌آورند و مهم می‌شوند.»

علاوه بر این، ظهور روزنامه نگاری محلی به نوبه خود منجر به ظهور شهروند-خبرنگار در سطح محلی شده است. فیض‌الله پیری از کردستان در این خصوص می‌گوید: «الان حتی در استان‌ها نیز ضرورتاً فرد نمی‌رود دنبال مجوز رسانه‌ای که مجوز روزنامه یا هفته‌نامه بگیرد؛ چون عملاً منو در اختیارش است. الان برخلاف آن عصر که مخاطب تقریباً خنثی و بی‌اثر بود، ما با مخاطبانی مواجه هستیم که به آن‌ها «شهروند-خبرنگار» و «شهروند-سردبیر» می‌گویند. این‌ها کلمات جدید است که عرض می‌کنم. مخاطبی که خودش تولیدگر و دروازه‌بان خبر است و تولید محتوا می‌کند و مستقیم با مخاطب در ارتباط است».

بحث، جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

یافته‌های حاصل از روش تحلیل محتوای کمی تصویری نسبتاً روشن از الگوهای مسلط تولید محتوا، شیوه‌های خبرپردازی و جهت‌گیری حرفه‌ای این روزنامه‌های محلی ارائه می‌دهد. نخست، از منظر ماهیت و نوع محتوا، غلبه آشکار مطالب «خبری و اطلاع‌رسانی» (۵۳۸ مطلب) است و این نشان می‌دهد که مطبوعات محلی همچنان عمدتاً نقش انتقال‌دهنده خبر را ایفا می‌کنند و کمتر به تولید محتوای تحلیلی، تفسیری و مسئله‌محور گرایش دارند.

از منظر تولید مطالب رسانه‌ای، تنها ۱۴۶ مطلب به‌طور مشخص «تولیدی خود رسانه» بوده است. این پژوهش نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از مطالب منتشر شده در روزنامه‌های محلی یا «به نقل از سایر رسانه‌ها» هستند یا به صورت «فاقد منبع» منتشر شده‌اند. فراوانی بالای مطالب بدون ذکر منبع (۲۱۳ مورد) بیانگر ضعف در شفافیت حرفه‌ای و استانداردهای خبرنگاری است و از سوی دیگر، اتکای بالا به بازنشر و منابع ثانویه، محدودیت توان تولید محتوای اصیل در تحریریه‌های محلی را برجسته می‌کند.

در بُعد ماهیت خبری، غلبه مطالب «رویدادمدار» (۶۲ درصد) نشان‌دهنده تمرکز مطبوعات محلی بر پوشش برنامه‌ها، مناسبت‌ها و رویدادهای رسمی است؛ در حالی که سهم اندک مطالب «فرآیندمدار» (۱۲/۵ درصد) حاکی از کم‌توجهی به پیگیری مستمر مسائل، ریشه‌یابی مشکلات محلی و روایت تحولات بلندمدت است. این الگو، روزنامه‌نگاری محلی را به رسانه‌های واکنشی و مناسبت‌محور تقلیل می‌دهد.

از منظر سبک خبرنگاری و ساختار تیترو، تسلط سبک «هرم وارونه» نشان می‌دهد که الگوهای کلاسیک خبرنگاری همچنان چارچوب غالب تولید خبر هستند و نوآوری در روایت

خبری محدود است. استفاده اندک از سبک‌های روایی، داستانی و تحلیلی و همچنین بسنده کردن به استفاده از «تیترا» تنها در بخش عمده مطالب، بیانگر ضعف در جذاب‌سازی محتوا و توجه ناکافی به تکنیک‌های نوین تیترونویسی و ساختاردهی متن است. کاربرد بسیار محدود میان‌تیترا نیز این ضعف ساختاری را تشدید می‌کند.

در زمینه جهت‌گیری و زاویه نگاه مطالب، غلبه رویکرد «همسو و مثبت» و پس از آن «خنثی و اطلاع‌رسان» نشان می‌دهد که مطبوعات محلی عمدتاً رویکردی محافظه‌کارانه دارند. محوریت بالای «نظرات مقامات رسمی» در برابر سهم محدود «تحلیل انتقادی خود رسانه» حاکی از آن است که این رسانه‌ها بیش از آنکه نقش ناظر، منتقد و مطالبه‌گر محلی را ایفا کنند، به بازتاب دیدگاه‌های رسمی و نهادی می‌پردازند. حضور بسیار کم‌رنگ نظرات مردمی نیز فاصله این رسانه‌ها با جامعه محلی را نشان می‌دهد.

در حوزه عکس و عناصر بصری، بیش از نیمی از مطالب فاقد عکس‌اند و در مطالب عکس‌دار نیز فقدان شرح عکس به‌عنوان یک ضعف حرفه‌ای جدی به چشم می‌خورد. هرچند سوژه‌های محلی در عکس‌ها غالب‌اند که با ماهیت محلی رسانه‌ها همخوانی دارد، اما غلبه عکس‌های تزئینی، آرشیوی و غیرتفسیری نشان می‌دهد تصویر کمتر به‌عنوان عنصری خبری و معنازا به کار گرفته شده و بیشتر نقشی تزئینی دارد.

در حوزه نتایج تحقیق کیفی و براساس نظام موضوعات و مسائل احصاء شده، یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد روزنامه‌نگاری محلی در ایران در وضعیتی پارادوکسیکال و چندلایه قرار دارد؛ وضعیتی که از یک‌سو با انباشت چالش‌های سیاسی، اقتصادی، فناورانه، حرفه‌ای و حقوقی مواجه است و از سوی دیگر، همچنان از ظرفیت‌ها و مزیت‌هایی برخوردار است که می‌تواند آن را به نهادی اثرگذار در توسعه محلی، تقویت جامعه مدنی و افزایش همبستگی اجتماعی بدل سازد. در بُعد سیاسی، وابستگی‌های جناحی و حزبی بخشی از مطبوعات محلی، همراه با تفاوت آستانه تحمل مسئولان و دشواری طرح انتقاد، استقلال رسانه‌ای را تضعیف کرده و در مواردی روزنامه‌نگاران را به سمت خودسانسوری سوق داده است. با این حال، تجربه تعامل مستقیم مطبوعات محلی با مسئولان نشان می‌دهد که این رسانه‌ها هنوز قادرند نقش یک سازوکار غیررسمی اما مؤثر در پاسخگو کردن قدرت محلی را ایفا کنند، به‌ویژه زمانی که بر بی‌طرفی سیاسی و مطالبه‌گری حرفه‌ای پای می‌فشارند.

از منظر اقتصادی، تیراژ پایین، کمبود منابع مالی، یارانه‌های ناکافی و آینده شغلی نامطمئن کارکنان، حیات مطبوعات محلی را با تهدیدی جدی روبه‌رو کرده است. استمرار این وضعیت نه تنها موجب ریزش نیروهای حرفه‌ای و کاهش کیفیت محتوا می‌شود، بلکه زمینه‌ساز تضعیف نقش اجتماعی این رسانه‌ها در سطح محلی است. چالش‌های اقتصادی، در عمل به بسیاری از دیگر مشکلات، از جمله ضعف حرفه‌ای، بی‌انگیزگی و وابستگی‌های سیاسی دامن زده است.

در حوزه فناوری، ناتوانی مطبوعات محلی در انطباق با رسانه‌های نوین و تغییر ذائقه مخاطبان، به کاهش مرجعیت و اثرگذاری آن‌ها انجامیده است. عقب‌ماندگی در حوزه‌های فنی، چندرسانه‌ای‌سازی، آموزش نیروی انسانی و استفاده از ابزارهای نوین، شکاف میان مطبوعات محلی و نسل جدید مخاطبان را عمیق‌تر کرده و رقابت با رسانه‌های دیجیتال و به ویژه پدیده نوظهور «شهروندخبرنگاران» را دشوار ساخته است.

مرکزگرایی و «تهرانیزه شدن»، یکی دیگر از تهدیدهای بنیادین روزنامه‌نگاری محلی است که با تضعیف هویت بومی و بی‌توجهی به مسائل زیست‌جهان محلی، به افول مخاطب و حتی «مرگ روزنامه‌نگاری محلی» منجر می‌شود. این روند، در کنار ضعف‌های حرفه‌ای مانند کوچک بودن تحریریه‌ها، فقدان تخصص، فقدان ارزیابی از مخاطب، انتشار نامنظم، بی‌توجهی به اخلاق حرفه‌ای و غلبه محتوای کم‌ارزش، چرخه‌ای از کاهش اعتماد عمومی را بازتولید کرده است.

در عین حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد مطبوعات محلی همچنان از مزیت‌های رقابتی مهمی برخوردارند: نزدیکی به زندگی روزمره مردم، امکان پرداختن عمیق به مسائل محلی، مرجعیت محلی، امکان تعامل مستقیم با جامعه و مسئولان، نقش آفرینی در حل مسائل بومی، حفظ زبان و هویت محلی، بازتاب دغدغه‌های محلی و منطقه‌ای و تقویت همبستگی اجتماعی. با اینحال، آنچه بقای این رسانه‌ها را تا امروز ممکن ساخته، بیشتر سرمایه‌های نمادین همچون عشق به کار، امید و تعهد حرفه‌ای روزنامه‌نگاران محلی بوده است؛ سرمایه‌ای نمادین که جای خالی حمایت‌های نهادی و ساختاری را تا حدی پر کرده است.

در نهایت، برآیند این تحقیق حاکی از آن است که روزنامه‌نگاری محلی در ایران به رغم مزایا و ظرفیت‌های آن، هم به لحاظ محتوایی و هم به لحاظ مواجهه با انباشی از چالش‌های پیرامونی در وضعیتی پارادوکسیکال و بسیار شکننده و رو به «افول» قرار دارند که تنها برخی سرمایه‌های نمادین همچون عرق و علاقه شخصی به حرفه روزنامه‌نگاری، باعث حفظ و بقاء آنها در حالت «احتضار» شده‌اند.

منابع

- آذری، ح.، منتظر قائم، م.، و باقری، س. (۱۴۰۰). روزنامه‌نگاری سبک زندگی در ایران؛ تحلیل محتوای کمی و کیفی وبگاه‌های خبری. فصلنامه علمی مطالعات فرهنگی و ارتباطات. بدیعی، ن. و قندی، ح. (۱۳۸۳). روزنامه‌نگاری نوین. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی. توکلی، ا. (۱۳۸۹). خبرنگاری پیشرفته به زبان ساده. تهران: ثانیه. جی سورین، و. و تانکار، ج. (۱۳۹۲). نظریه‌های ارتباطات. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. خانیکی، ه. (۱۴۰۱). اندیشه پیشرفت و تحولات جدید جامعه ایران، تهران، نشر نی. سجادی، ن. و قنبری باغستان، ع. (۱۴۰۲). ارتباطات بحران؛ مطالعه پوشش خبری بحرانهای طبیعی. فصلنامه علمی جامعه، فرهنگ و رسانه. شکرخواه، ی. (۱۳۹۲). خبر. تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها. فرقانی، م. (۱۳۸۸). اصول گزارش نویسی در مطبوعات. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی. فرقانی، م. و محمد حسینی، ا. (۱۳۹۸). بررسی جایگاه روزنامه نگاری توسعه در مطبوعات محلی. فصلنامه علمی - ترویجی جامعه، فرهنگ و رسانه، ۵۵. فرقانی، م. و موسوی، ن. (۱۳۹۱). بررسی جایگاه روزنامه‌نگاری حرفه‌ای و توسعه. فصلنامه علوم اجتماعی شماره ۶۰، ۱۹۴. قاسمی، ف. (۱۳۹۵). تاریخ مطبوعات ایران. تهران: ثانیه. کریمی، ز.، انتظامی، ح. و محکی، ع. (۱۳۹۷). جایگاه روزنامه‌نگاری محلی از نگاه کارشناسان و متخصصان این حوزه. رسانه. مهدی‌زاده، م. (۱۳۸۹). نظریه‌های رسانه: اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی. تهران: نشر همشهری.

- Åzari, H., Montazer Ghaem, M., & Bagheri, S. (2021). *Lifestyle journalism in Iran: A quantitative and qualitative content analysis of news websites*. Quarterly Journal of Cultural and Communication Studies. (In Persian)
- Badii, N., & Ghondi, H. (2004). *Modern Journalism*. Tehran: Allameh Tabataba'i University. (In Persian)
- Creswell, J. W. (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions*. Thousand Oaks, CA: Sage. (In Persian)
- Farraghi, M. (2009). *Principles of Reporting in the Press*. Tehran: Allameh Tabataba'i University. (In Persian)
- Farraghi, M., & Mohammad Hosseini, A. (2019). *The Place of Development Journalism in Local Press*. Quarterly Journal of Society, Culture and Media, 55. (In Persian)
- Farraghi, M., & Mousavi, N. (2012). *The Status of Professional Journalism and Development*. Social Sciences Quarterly, 60, 194. (In Persian)

- Franklin, B. (2006). *Local Journalism and Local Media: Making the Local News*. London: Routledge.
- Ghasemi, F. (2016). *History of the Iranian Press*. Tehran: Sanieh Publications. (In Persian)
- Habermas, J. (1989). *The Structural Transformation of the Public Sphere*. Cambridge: Polity Press.
- Karimi, Z., Entezami, H., & Mahaki, A. (2018). *The Position of Local Journalism from the Perspective of Experts and Specialists in the Field*. Resaneh (Media Journal). (In Persian)
- Khaniki, H. (2022). *The Idea of Progress and New Transformations in Iranian Society*. Tehran: Ney Publishing. (In Persian)
- McQuail, D. (2010). *McQuail's Mass Communication Theory* (6th ed.). London: Sage.
- Mehdizadeh, M. (2010). *Media Theories: Mainstream Thoughts and Critical Perspectives*. Tehran: Hamshahri Publishing. (In Persian)
- Nielsen, R. K. (2015). *Local Journalism: The Decline of Newspapers and the Rise of Digital Media*. London: I.B. Tauris.
- Sajjadi, N., & Ghanbari Baghestan, A. (2023). *Crisis Communication: A Study of News Coverage of Natural Disasters*. Quarterly Journal of Society, Culture and Media. (In Persian)
- Servaes, J. (2008). *Communication for Development and Social Change*. London: Sage.
- Severin, W. J., & Tankard, J. W. (2013). *Communication Theories*. Tehran: University of Tehran Press. (In Persian)
- Shokrkah, Y. (2013). *News*. Tehran: Center for Media Studies and Research. (In Persian)
- Tavakoli, A. (2010). *Advanced News Writing Made Simple*. Tehran: Sanieh Publications. (In Persian)